

Udskriftsdato: 19. december 2025

VEJ nr 5 af 18/01/2012 (Historisk)

Vejledning om ændring af vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Vejledning nr. 6 til serviceloven)

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Social- og Integrationsmin., j.nr. 2011-3921

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 7 af 15/02/2011

Vejledning om ændring af vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Vejledning nr. 6 til serviceloven)

1

I vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. foretages følgende ændring:

1. I *afsnit II* ophæves *punkterne 132-242*, og i stedet indsættes:

»Afsnit II

Støtte til bil efter servicelovens § 114

Kapitel 13

Lovgrundlag

132. Retsgrundlaget for dette afsnit er servicelovens § 114.

I kapitlet er der endvidere ud over de i indledningsafsnittet nævnte love m.v. henvisninger til:

- Bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven – kaldet bilbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse af færdselslov – kaldet færdselsloven
- Bekendtgørelse om indkomstskat for personer mv. – kaldet personskatteloven
- Lov om vægtafgift af motorkøretøjer mv.
- Lov om afgift efter brændstofforbrug for visse personbiler
- Lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv.

Kapitel 14

Generelt om reglerne

Serviceloven:

§ 114. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad:

- 1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil,
- 2) vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil eller
- 3) forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor personen har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Stk. 2. Støtten efter stk. 1 ydes som et rentefrit lån inden for en ramme på 160.000 kr.

Stk. 3. Foreligger der ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte efter stk. 1 og anskaffelsesprisen.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om

- 1) betingelserne for at opnå støtte efter stk. 1 og 3 og om vilkårene for støtte, herunder regler om personkredsen, som er berettiget til at opnå støtte,
- 2) fremgangsmåden i forbindelse med afprøvning og valg af bil, herunder om private aktørers deltagelse heri,
- 3) tilbagebetaling af lån og indkomstgrundlaget for tilbagebetalingen og om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån til bil som følge af manglende betalingsevne og som følge af frakendelse i forbindelse med ændringer i den fysiske eller psykiske funktionsevne eller forhold, der knytter sig dertil,
- 4) adgangen til at modtage støtte til udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. stk. 1-3, herunder regler om fremgangsmåden i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af bil og om anvendelse af provenu ved afhændelse af en bil, der tidligere er ydet støtte til, herunder i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af en bil,
- 5) støtte til nødvendig indretning m.v., herunder i hvilket omfang ansøgeren selv skal betale en del af udgiften til indretningen,
- 6) i hvilket omfang der kan ydes tilskud til betaling af køreundervisning m.v.,
- 7) støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, og
- 8) i hvilket omfang et barn eller en ung under 18 år, som er omfattet af personkredsen, jf. stk. 1, og som anbringes uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, kan bevare støtte til køb af bil eller få bevilget støtte til køb af bil.

133. Der er efter servicelovens § 114, stk. 1, mulighed for at give støtte til køb af bil til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at færdes uden brug af bil.

Derudover er det et krav, at borgeren har et kørselsbehov af et vist omfang. Kørselsbehovet vurderes ud fra tre forskellige bedømmelsesgrundlag:

- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil.
- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil.
- Hvis funktionsnedsættelsen i væsentlig grad forringer evnen til at færdes, og borgeren samtidig har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Helbreds-, erhvervs-, uddannelses- og aktivitetsbetingelser for støtte til køb af bil

Bilbekendtgørelsen:

§ 1. Efter § 114, stk. 1, i lov om social service, skal kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad

- 1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil,
- 2) vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller
- 3) forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor personen har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Stk. 2. I vurderingen af, om der er tale om en varigt nedsat funktionsevne, indgår:

- 1) at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbreds-mæssige forhold, og
- 2) at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Bilbekendtgørelsen:

§ 2. Støtte til køb af bil ydes på grundlag af en samlet vurdering af ansøgerens helbreds-mæssige og sociale forhold samt ansøgerens manglende evne til at færdes, jf. stk. 2 og 3. I vurderingen indgår også oplysninger om ansøgerens daglige kørselsbehov, og en vurdering af om støtte til køb af bil i væsentlig grad vil gøre ansøgeren selvhjulpnen.

Stk. 2. I vurderingen af ansøgerens helbredsmæssige forhold, jf. stk. 1, skal der

lægges vægt på de objektive lægelige fund, lægelige udtalelser, oplysninger om lidelsens udvikling og forværring inden for en overskuelig tid, ansøgerens evne til at færdes, herunder gangdistance og anden form for nedsat mobilitet, og om der foreligger et særligt skånebehov.

Stk. 3. I vurderingen af ansøgerens sociale forhold, jf. stk. 1, skal der lægges særlig vægt på ansøgerens samlede situation, herunder elementer i ansøgerens familie-, erhvervs- og uddannelsesmæssige forhold, der har betydning for ansøgerens funktionsnedsættelse og dens betydning for ansøgerens daglige kørselsbehov.

Stk. 4. I vurderingen af ansøgerens daglige kørselsbehov, jf. stk. 1 og 3, og § 1, stk. 1, skal der lægges vægt på, at kørselsbehovet har et sådant omfang, at bevilling af bil i væsentlig grad kompenserer for ansøgerens nedsatte funktionsevne. Ansøgeren skal have aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil. Aktivitetsniveauet skal som udgangspunkt svare til, hvad der er sædvanligt for en jævnaldrende person uden funktionsnedsættelse med en i øvrigt tilsvarende livssituation.

Stk. 5. I vurderingen af, om ansøgeren bliver selvhjulpen i væsentlig grad ved bevilling af bil, jf. stk. 1, skal der, hvis ansøgeren ikke selv kan føre bilen, lægges vægt på, at ansøgeren har en anden person til at køre for sig, f.eks. ægtefælle, samlever, chauffør m.v. og at denne er til rådighed i et sådant omfang, at det samlede daglige kørselsbehov kan dækkes herved.

Formål

134. Formålet med at yde støtte til bil er at tilgodese et kørselsbehov hos borgere, som på grund af en varig nedsat funktionsevne ikke, eller kun med betydelig vanskelighed, kan fungere i den daglige tilværelse uden brug af bil.

Støtte til køb af bil skal medvirke til, at den enkelte med udgangspunkt i sin konkrete situation kan tilrettelægge en så selvstændig og aktiv tilværelse, som det er tilfældet for andre uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

Støtte til køb af bil skal samtidig medvirke til, at borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan opnå eller fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet og skaffe sig et væsentligt bidrag til forsørgelsen.

Støtte til køb af bil skal ligeledes medvirke til, at borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan gennemføre en uddannelse, der sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder.

Endelig skal støtte til køb af bil medvirke til, at borgere, som ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, og som ikke er under uddannelse, kan opretholde aktiviteter uden for hjemmet af et sådant omfang, at de medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

Med »aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil«, menes konkrete aktiviteter af et sådant omfang, at det svarer til, hvad der er sædvanligt for en jævnaldrende borger uden funktionsnedsættelse og med en i øvrigt tilsvarende livssituation. Omfanget af aktiviteter skal desuden sammenholdes med den konstaterede funktionsnedsættelse jf. punkt 148ff, hvor det afgørende er, at der reelt bliver tale om en væsentlig lettelse i den daglige tilværelse.

Borgerens økonomiske forhold

135. Borgerens økonomiske forhold eller forsørgelsesgrundlag har ikke betydning for, om der kan ydes støtte til køb af bil eller for lånets størrelse. Bestemmelsen omfatter børn og voksne med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, uanset om forsørgelsesgrundlaget er førtidspension, erhvervsindkomst, dagpenge, fleksjob, SU, revalideringshjælp, kontanthjælp eller andet.

Derimod har borgerens økonomiske forhold betydning for, hvor stor en del af lånet, der skal tilbagebetales.

Kommunalbestyrelsen skal rådgive borgeren om de økonomiske konsekvenser af en eventuel bevilling af støtte til køb af bil, herunder konsekvenser i tilfælde af, at låne- og afdragsvilkår ikke overholdes. I rådgivningen bør indgå en helhedsvurdering af borgerens situation, jf. § 5 i retssikkerhedsloven, ligesom kommunalbestyrelsen skal vurdere, om andre befordringsordninger i rimeligt omfang kan tilgodese borgerens kørselsbehov.

Oplysninger om borgerens økonomiske forhold, herunder om den pågældende har midler til at afholde afdrag og driftsudgifter til bilen, kan ikke alene begrunde et afslag efter bilbekendtgørelsens §§ 1-4, når borgeren i øvrigt opfylder betingelserne for støtte til køb af bil. Se principafgørelse C-5-01, hvor Ankestyrelsen fandt, at oplysninger om en ansøgers økonomiske forhold, herunder om en ansøger havde midler til at afholde afdrag og driftsudgifter til bil, kunne indgå i vurderingen, men ikke alene begrunde et afslag på støtte til køb af bil.

136. Støtte til køb af bil er skattefrit.

Afgørelseskompetencen og organisering af sagsbehandlingen

137. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om støtte til bil. Behandlingen af sager om støtte til køb af bil skal ske hurtigst muligt. Kommunalbestyrelsen bør derfor overveje, hvordan området lokalt kan organiseres, så der sikres den mest optimale udnyttelse af ressourcerne, samt den kortest mulige sagsbehandlingstid både til gavn for kommunalbestyrelsen og borgerne. Nogle kommuners brug af f.eks. et biludvalg til afgørelse af sager om støtte til køb af bil kan være et forsinkende led i sagsbehandlingen. Det anbefales, at den enkelte kommunalbestyrelse i en løbende proces, evt. i samarbejde med andre kommuner, vurderer om sagsbehandlingen tilrettelægges på den bedst mulige måde. Dette af hensyn til ressourcer men også af hensyn til, at den enkelte borger kan modtage sin afgørelse hurtigst muligt.

Et eksempel på organisering af området, der kan medvirke til en smidig sagsbehandling, er formaliserede aftaler med politiet om vurdering af borgerens køreevne samt påtegning i kørekort af krav om særlig indretning. Sådanne aftaler kan forebygge lang ventetid i forbindelse med politiets behandling af sagen.

Iværksættelse før bevilling

138. Der kan normalt ikke ydes støtte til køb af bil, hvis bilen er indkøbt, inden ansøgning om støtte til køb af bil er indgivet. Det er et almindeligt princip i den sociale lovgivning, at en ansøgning skal indgives inden anskaffelsen. I principafgørelse C-40-08 fandt Ankestyrelsen, at der ikke kunne gives afslag på støtte til særlig indretning efter bilbekendtgørelsen alene med den begrundelse, at anskaffelsen var foretaget, inden bevilling var modtaget. Borgeren kunne derfor godt påtage sig en udgift, efter at borgeren havde ansøgt kommunalbestyrelsen herom, og inden bevilling var modtaget. Borgeren løb imidlertid den risiko, at kommunalbestyrelsen gav afslag, hvorefter borgeren selv måtte afholde udgiften. Ankestyrelsen hjemviste sagen til kommunen, der skulle vurdere, om borgeren var berettiget til et indkøbt bilsæde.

Der gælder særlige regler for støtte til køb af bil, som borgeren eller en anden i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år. Der henvises til kapitel 22.

Børn med funktionsnedsættelse

139. Forældre og værge kan ansøge om støtte til bil på vegne af et barn med funktionsnedsættelse, men det er barnet, der skal fremstå som ansøger, og det er barnets funktionsevne, kørselsbehov mv., der er afgørende for, om der kan ydes støtte til køb af bil.

Hvis en plejefamilie ansøger om støtte til bil på vegne af et plejebarn med funktionsnedsættelse, forudsætter en bevilling, at forældremyndighedsindehaveren eller værgen underskriver gælds brevet. Er forældremyndighedsindehaveren eller værgen ikke indforstået hermed, kan kommunalbestyrelsen kontakte statsforvaltningen vedrørende eventuel ændring af forældremyndighedsindehaver/værge.

Se særligt om bilstøtte til børn anbragt uden for hjemmet i punkterne 170-173.

Kapitel 15

Vejledning af borgeren

Afklarende vejledning af borgeren før opstart af sag

140. En sag starter typisk med en henvendelse fra borgeren. Der kan med fordel gennemføres en afklarende vejledning af borgeren allerede ved første henvendelse, så borgeren opnår viden om reglerne og dermed selv bedre kan tage stilling til, om vedkommende ønsker at ansøge om støtte til køb af bil.

Det anbefales, at den afklarende vejledning tager sit udgangspunkt i kriterierne, som ligger til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse af, om en borger er omfattet af målgruppen for støtte til køb af handicapbil:

- Borgeren vejledes om, at det er et krav for støtte til køb af bil, at vedkommende har en funktionsnedsættelse, der er varig.
- Borgeren vejledes om, at det er et krav for støtte til køb af bil, at borgerens varige funktionsnedsættelse i væsentlig grad skal vanskeliggøre muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, vanskeliggøre muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller at borgeren har en forringet evne til at færdes uden brug af bil.
- Borgeren vejledes om de økonomiske konsekvenser for borgeren ved at få støtte til køb af bil efter servicelovens § 114.

Den afklarende vejledning skal udelukkende være vejledende, hvilket skal fremgå tydeligt. Det er således op til borgeren alene at vurdere, om vedkommende efter den indledende vejledning ønsker at ansøge om støtte til køb af bil. Sagsbehandleren skal ikke ved den indledende vejledning foretage en vurdering af, om borgeren kan forventes at være berettiget til støtte til køb af handicapbil.

Personkreds

Oplysning af sagen

141. Det skal understreges, at der kun er krav om, at sagen oplyses i nødvendigt omfang. Sagen kan altså afgøres på det foreliggende grundlag, hvis det umiddelbart må vurderes ud fra borgerens egne oplysninger, at den pågældende ikke er omfattet af målgruppen. Der vil i sådanne tilfælde ikke være behov for yderligere oplysning af sagen, f.eks. i form af oplysninger om helbredsforhold fra læge, ligesom der ikke er behov for at oplyse om kørselsbehov.

- Vurderingen af, om en funktionsnedsættelse er varig, er nærmere beskrevet i punkt 144 og 147.
- Vurderingen af, om en funktionsnedsættelse i væsentlig grad vanskeliggør evnen til at færdes, er nærmere beskrevet i punkt 148.
- Krav til kørselsbehov, herunder krav til erhverv eller uddannelse er beskrevet i punkterne 143, 151-155, 159, 161 og 162.

Afklarende gangtest

142. Hvis borgeren ønsker at ansøge om støtte til køb af bil efter den indledende vejledning, anbefales det, at der som næste skridt afholdes en gangtest. Gangtesten er et vigtigt grundlag for at vurdere, om funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør evnen til at færdes, men gangdistancen kan ikke stå alene. Det skal også vurderes, om der er andre forhold, som f.eks. skånehensyn, der berettiger til støtte til køb af bil.

Vurdering af borgerens evne til at færdes er nærmere beskrevet i punkt 149.

Kørselsbehov

143. Hvis en borger på baggrund af ovenstående vurderes at være omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, skal det afklares, om vedkommende har et kørselsbehov, der berettiger til støtten.

Vurdering af kørselsbehovet er nærmere beskrevet i punkterne 151-155, 159, 161 og 162.

Helbredsmæssige kriterier

Vurdering af nedsat funktionsevne

144. Begrebet funktionsnedsættelse bruges ved tildeling af alle servicelovens ydelser, der skal kompensere for en nedsat funktionsevne, som f.eks. personlig hjælp, ledsagelse, hjælp til boligindretning eller boligsift, dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse og hjælpemidler.

Det er ikke funktionsnedsættelsens art eller omfang, der i sig selv er det afgørende, men i hvilken udstrækning funktionsnedsættelsen hindrer, at borgeren kan benytte kollektive transportmidler eller i øvrigt dække sit kørselsbehov på anden måde end ved at køre i egen bil. F.eks. kan ekstrem overvægt ikke i sig selv danne grundlag for støtte. Det vil altid bero på en samlet vurdering af borgerens sociale og helbredsmæssige forhold.

Ved den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse vil blandt andet indgå borgerens aktivitetsniveau, helbredsmæssige og sociale forhold, herunder erhvervsforhold,

personlige forhold, f.eks. om den pågældende er forælder samt borgerens manglende evne til at færdes. I vurderingen indgår også oplysninger om vedkommendes daglige kørselsbehov.

Generelt om de helbredsmæssige forholds betydning

145. Formålet med den helbredsmæssige beskrivelse er at tilvejebringe så dækkende helbredsmæssige oplysninger, at det er muligt at vurdere, om der er en sådan sammenhæng mellem beskrivelsen af borge-rens faktiske funktionsevne og de objektive helbredsmæssige forhold, at det kan forklare det nedsatte funktionsniveau.

Der er ikke fastsat specielle krav til funktionsnedsættelsens art. I almindelighed vil det være en manglende eller stærkt reduceret gangfunktion, der nødvendiggør anskaffelse af egen bil, men det kan også skyldes anden fysisk eller psykisk sygdom.

For eksempel vil borgere med svære hjerte- og lungelidelser eller svær astma i nogle situationer kunne opfylde betingelserne for støtte, selv om gangfunktionen er normal, se punkt 151.

Især ved progredierende sygdomme, som f.eks. leddegigt, muskelsvind, dissemineret sklerose, ALS og Spielmeyer-Vogt, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme, vil der ofte være behov for en række hjælpeforanstaltninger, hvor støtte til bil kan indgå som en del af den samlede indsats. Det er i den forbindelse vigtigt, at der ikke alene ses på det aktuelle behov, men også tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling.

Støtte på baggrund af psykiske årsager vil især kunne være aktuelt for meget plejekrævende udviklingshæmmede eller autistiske og psykotiske borgere og borgere med massive sindslidelser, der har meget vanskeligt ved at benytte kollektive befordringsmidler, selv i følge med andre. I principafgørelse C-47-02 fandt Ankestyrelsen, at støtte til køb af bil kunne ydes i tilfælde, hvor en funktionsnedsættelse medfører en grænseoverskridende adfærd over for andre, der betyder, at vedkommende ikke eller kun meget vanskeligt skønnes at kunne anvende offentlige transportmidler.

I nogle tilfælde vil en udskrift af sygehusjournal eller et udskrivningsbrev og/eller en foreliggende eller en indhentet generel helbredsundersøgelse eller en specifik helbredsattest være tilstrækkelig for vurderingen af de objektive helbredsmæssige forhold.

I andre situationer vil det være nødvendigt med supplerende oplysninger, f.eks. en speciallægeerklæring.

Da indhentelse af en speciallægeerklæring normalt vil forlænge sagsbehandlingstiden og fordyre sagsbehandlingen, bør dette alene forbeholdes situationer, hvor det konkret er velbegrundet under hensyn til sagens karakter, f.eks. i sager hvor der er tvivl om skånebehovets omfang.

I en principafgørelse i C-33-08 fandt Ankestyrelsen, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes afgørelse om, hvorvidt borgeren var berettiget til bilstøtte på trivselsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen henviste i sin begrundelse til, at der som udgangspunkt burde foreligge en aktuel speciallægeerklæring, inden der tilkendes støtte til køb af bil på baggrund af et stort skånebehov, når der samtidig er oplyst om en gangdistance, der efter praksis normalt ikke kan begrunde støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag.

I principafgørelse C-30-04 fandt Ankestyrelsen grundlag for bilstøtte uanset at der ifølge en speciallægeerklæring var fundet normale objektive forhold, som dog ikke stemte overens med, at ansøgeren igennem en årrække havde været permanent kørestolsbruger, som følge af kronisk træthedssyndrom. I den konkrete sag fandt Ankestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering borgeren berettiget til bilstøtte på ikke-erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen lagde vægt på omfanget af den nedsatte funktionsevne og på, at ansøgerens gener fandtes at være veldokumenterede. Der havde været symptomer siden 1986, og der var ikke udsigt til bedring.

Vurdering af funktionsnedsættelsens varighed

146. Efter bilbekendtgørelsens §§ 1-3 kan der ydes støtte til bil til borgere med en varigt nedsat funktions-
evne, som under hensyn til behov for kørsel og formålet med kørslen i væsentlig grad vanskeliggør
muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, vanskeliggør muligheden for at
gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor borgeren har
aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil.

De hensyn, der indgår i afvejningen af, om der er tale om en varig lidelse, er:

- at der ikke inden for en overskuelig fremtid vil være udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold,
og
- at der i lang tid fremover vil være et behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Det er således et krav, at behandlingsmulighederne er udtømte. Støtte til køb af bil efter servicelovens
§ 114 kan således ikke bevilges, hvis der kun er tale om et midlertidigt behov for hjælp, f.eks. som led i
sygdomsbehandling.

I principafgørelse O-121-95 fandt Ankestyrelsen, at to ansøgere ikke var berettiget til bilstøtte på
ikke-erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen henviste i sin begrundelse til, at deres funktionsevne ikke
var tilstrækkeligt nedsat, og at deres lidelse fibromyalgi først var diagnosticeret i 1993 og 1992, så det
derfor endnu ikke kunne anses for godtgjort, at lidelsen var varig uden mulighed for bedring på længere
sigt.

Vurdering af funktionsnedsættelsens varighed hos børn

147. For børn må varighedsbegrebet bedømmes særskilt. Generelt er læger tilbageholdende med at
bedømme en tilstand hos et barn som varig, blandt andet fordi det ofte er vanskeligt at stille en prognose,
der rækker længere end blot over en årrække.

Ved vurderingen af barnets funktionsnedsættelse må der tages hensyn både til barnets alder, vækst og
udvikling.

Barnets kørselsbehov må sammenholdes med behovet hos andre børn på samme alder og i samme
livssituation.

Hvis barnet har en progredierende lidelse, kan der herudover være et særligt hensyn at tage ved både
behovsvurderingen og varighedsvurderingen.

Væsentlighedskriteriet

148. For at der kan ydes støtte til køb af bil efter servicelovens § 114, kræves det, jf. § 114, stk. 1, at
funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde
uden brug af bil, vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil, eller
forringer evnen til at færdes i tilfælde, hvor borgeren har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et
betydeligt behov for kørsel med bil. Der er altså et krav om, at funktionsnedsættelsen i væsentlig omfang
skal vanskeliggøre evnen til at færdes uden brug af bil.

Udgangspunktet for vurderingen af de ovenfor nævnte væsentlighedsgrader kræver, at der må ses på
borgerens sociale forhold sammenholdt med oplysningerne om helbredsforhold. Flere forhold vil således
have betydning for den samlede vurdering af væsentligheden af borgerens funktionsnedsættelse.

Det afgørende er, at behovet for kørsel i egen bil, sammenholdt med den konstaterede funktionsned-
sættelse, er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig lettelse i den daglige
tilværelse.

Nedenfor beskrives en række forhold, der hver for sig eller i indbyrdes samspil kan have betydning for den samlede vurdering. Hvor megen vægt, der lægges på de enkelte forhold i en konkret sag om bevilling af støtte til bil, beror på en konkret vurdering.

Borgerens evne til at færdes, herunder gangevne og gangafvikling

149. Vurderingen af borgerens evne til at færdes er et af de centrale elementer i skønnet over, om den pågældende er berettiget til støtte til bil. Der vil i mange tilfælde være behov for at foretage en gangtest. Om muligt vil det af effektiviseringshensyn være hensigtsmæssigt, at der allerede i forbindelse med den indledende sagsbehandling, f.eks. i forbindelse med et indledende besøg i hjemmet, eller i forbindelse med en vejledningssamtale i kommunen ved opstart af en sag om støtte til køb af handicapbil, gennemføres en gangtest. Oplysninger om borgerens evne til at færdes bør i nødvendigt omfang understøttes af oplysninger fra læge, ergo- eller fysioterapeut.

150. Der skal som udgangspunkt være tale om en væsentlig forringelse af gangevnen, for at der kan blive tale om at yde støtte til bil. Dette gælder særligt, når borgeren ikke er i erhverv eller under uddannelse.

Der skal i vurderingen af borgerens evne til at færdes endvidere tages højde for en række andre faktorer end lige netop gangdistancen. Borgeren kan f.eks. samtidig med en nedsat gangfunktion også have nedsat eller manglende armfunktion, hvilket i nogle tilfælde kan forhindre den pågældende i at komme op i en bus eller at holde sig fast under kørslen.

Til vurderingen af gangafviklingen og kvaliteten af denne indgår oplysninger om gangfunktionen, skridtlængden, sikkerhed eller usikkerhed i vendinger. Desuden indgår oplysninger om behov for pauser undervejs, evnen til at rejse og sætte sig, igangsætningsbesvær, evnen til at bære på noget under gang, evnen til trappegang (op og ned), til at bestige høje trin og til at komme på og af kollektive befordringsmidler. Under vurderingen af gangfunktionen kan der også laves en vurdering af om et ganghjælpemiddel har en positiv indvirkning på gangfunktionen, eller om det kan afhjælpe et eventuelt balanceproblem, og dermed være en tilstrækkelig afhjælpning af den nedsatte funktionsevne.

Der skal også foreligge en beskrivelse af, om gangen foregår med eller uden hjælpemidler, om den er sikker i borgerens eget tempo eller om små niveauforskelle, glat føre, herunder f.eks. regnvej, snevej eller lignende kan medføre væsentlig øget risiko for fald. Det bør også beskrives, i hvor lang tid borgeren kan stå, og om der er særlige skånehensyn under hensyn til lidelsens art, som gør sig gældende.

Samtidig bør der ses på, hvor lang tid det tager borgeren at tilbagelægge en distance. Det er i den forbindelse også væsentligt at vurdere, om lidelsen er af en sådan karakter, at der er gode og dårlige dage, hvilket f.eks. kan betyde, at borgeren på en dårlig dag vanskeligt kan gå 100 meter, hvorimod han eller hun på en god dag godt kan gå mere end 100 meter.

Det bør også indgå i vurderingen, om den pågældendes balance, som følge af den nedsatte funktionsevne, bliver væsentligt generet af omgivelserne, f.eks. i form af udendørs påvirkninger fra støj eller andet.

151. Der kan ikke træffes afgørelse alene på grundlag af oplysninger om gangdistancen. Principafgørelse 59-10 omhandler en 69-årig mand med kronisk obstruktiv lungesygdom og kroniske rygsmerter. Der var kørselsbehov i forbindelse med daglige indkøb, familie- og vennebesøg og andre sociale aktiviteter. Ansøger havde ca. 1000 m til nærmeste indkøbsmulighed og 200 m til nærmeste offentlige transport. Ankestyrelsen begrundede afslag på støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag med, at ansøgeren havde en gangdistance på mellem 100-180 meter, og at ansøgeren kunne gå på trapper og bruge offentlige transportmidler. Ankestyrelsen fandt på denne baggrund, at ansøgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved andre ordninger, herunder ved brug af el-scooter ved kørsel i nærområdet, ordninger om individuel handicapkørsel, samt ved brug af offentlige transportmidler.

For yderligere vejledning om betydningen af andre transportordninger henvises til vejledningens punkt 174.

Gangdistancen er ikke lige så tungtvejende ved støtte til køb af bil på erhvervs- eller uddannelsesmæssigt grundlag, som den er ved bevilling af støtte til køb af bil på andet grundlag, altså såkaldt trivselsmæssigt grundlag. Det er en følge af, at der lægges stor vægt på, at borgeren kan fastholde sit erhverv eller sin uddannelse, jf. bl.a. bekendtgørelsens § 3, stk. 1.

Trætbarhed, udtrætning og skånehensyn

152. Selv om funktionsevnen, herunder gangdistancen, ikke er så betydeligt nedsat, at der umiddelbart er grundlag for at tilkende støtte til køb af bil, vil der i en række tilfælde alligevel kunne bevilges bil ud fra et skånebehov.

Det kan dels være tilfældet, hvis borgeren godt kan gå f.eks. 100 meter, men hvor dette vil medføre en forværring af tilstanden og lidelsen. Det kan også være tilfældet i forbindelse med støtte til bil på erhvervsmæssigt grundlag eller til uddannelse (samt i specielle tilfælde til trivselsformål), hvor borgeren godt kan komme til og fra arbejde eller uddannelsesinstitution til fods eller med offentlige befordringsmidler, men hvor dette udtrætter den pågældende så meget, at gennemførelsen af arbejdet eller uddannelsen bliver meget vanskelig.

Dette gælder f.eks. ved visse gigttildelser, spastiske lidelser, muskelsvind, sclerose, polio og senfølger efter polio, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme samt lidelser vedrørende hjerte og/eller lunger (f.eks. svær astma). Bil vil her kunne bevilges, hvis der er en meget betydelig nedsat lungefunktion, eller borgeren har en hjertelidelse, der forværres ved fysisk anstrengelse.

Ud fra et skånebehov vil der herudover være et hensyn at tage til helt specielle lidelser såsom borgere, der er tracheostomerede. Det samme gælder borgere, der lider af f.eks. Ménières sygdom i meget svær grad.

Borgere, der er tracheostomerede, har stærkt øget risiko for luftvejsinfektioner. Børn, der er tracheostomerede, må ikke være ude ved temperaturer under 4 grader eller i kold blæst. Der skal desuden medbringes en del udstyr, når barnet skal hjemmefra, f.eks. sug, ilt og andet beredskabsudstyr. Herudover kan det være ubehageligt for både den tracheostomerede og omgivelserne, når tracheostomien skal renses.

Ud over de tracheostomerede kan en lidelse som Ménières sygdom i meget svær grad bevirke, at den pågældende som følge af støjoverfølsomhed, svimmelhed, kvalme og opkast ikke kan gå særligt langt uden at miste balancen.

Det, der kendetegner de ovenfor nævnte lidelser, er, at de pågældende fysisk er i stand til at gå længere end f.eks. 100 meter, men som følge af lidelsens karakter alligevel kan være berettiget til støtte til bil.

Principafgørelse 98-10 er et eksempel på vægtningen af det konkrete skånebehov. Sagen drejede sig om en ansøger, som var amputeret på højre underben. Ansøger brugte benprotese og havde en gangdistance på ca. 200 meter ved hjælp af albuestokke og med indlagte pauser. Der var oplyst om et betydeligt kørselsbehov på trivselsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen fandt, at der ikke var grundlag for bilstøtte, og henviste til, at gangdistancen ikke var betydeligt nedsat, og at kuldefølsom og fantomsmerter ved benstumpen ikke udgjorde særlige skånebehov.

Selvhjulpenhed

153. Ved vurderingen af, om borgeren er berettiget til støtte til køb af bil, anlægges en vurdering af, om en bevilling til køb af bil i væsentlig grad vil gøre den pågældende selvhjulpen. Hvis borgeren ikke selv kan føre bilen, lægges der vægt på, om den pågældende har en anden til at køre for sig, f.eks. ægtefælle,

samlever, chauffør mv. Denne person skal være til rådighed i et sådant omfang, at det samlede daglige kørselsbehov kan dækkes herved.

Graden af borgerens selvhjulpenhed er et ydelseskriterium blandt mange, der indgår ved den samlede vurdering, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og 5. Det er en betingelse for støtte til køb af bil, at borgeren bliver selvhjulpen i væsentlig grad ved bevilling af bil. Samme princip gælder i forbindelse med bevilling af særlig indretning af bilen og køreundervisning. Se principafgørelse C-2-07, hvor der blev givet afslag på støtte til særlig indretning af bilen og til tilskud til køreundervisning. Der var tale om en stærkt handicappet mand, som var afhængig af hjælp fra andre til alle praktiske gøremål, Pågældende havde ansøgt om støtte til særlig indretning og tilskud til køreundervisning, så han selv kunne blive i stand til at føre sin handicapbil. Afslaget blev begrundet med, at den grad af selvhjulpenhed, som manden ville opnå ved selv at blive i stand til at føre sin bil, ikke stod i rimeligt forhold til omfanget af de særlige indretninger og udgifterne til den køreundervisning, som ville være påkrævet for at opnå dette. Ankestyrelsen vurderede således, at selv om ansøgeren ved tildeling af den ansøgte hjælp ville blive i stand til selv at føre sin bil, ville graden af hans selvhjulpenhed alene blive øget i et særdeles beskedent omfang.

Vurdering af kørselsbehovet

Bilbekendtgørelsen

§ 3. Det er en betingelse for at opnå støtte, at der er behov for kørsel:

- 1) til og fra et arbejde, hvor ansøgeren skaffer sig et væsentligt bidrag til sin og eventuelle families forsørgelse,
- 2) til og fra en uddannelse, der ud fra et overordnet tilrettelagt uddannelsesforløb sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder, eller
- 3) der i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af ansøgerens funktionsnedsættelse.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om ansøgeren efter stk. 1, nr. 1, skaffer sig et væsentligt bidrag til sin og/eller familiens forsørgelse, indgår elementer som arbejdets karakter og varighed, arbejdstidens længde, og hvorledes arbejdstiden er fordelt på ugens dage.

§ 5. Der ydes ikke støtte, hvis ansøgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses ved andre ordninger, herunder ordninger om individuel handicapkørsel etableret efter lovene om hovedstadsområdets kollektive persontrafik og den lokale kollektive persontrafik uden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. I vurderingen af, om ansøgeren er i stand til at benytte offentlige transportmidler eller andre transportordninger, indgår de helbredsmæssige forholds indvirkning på ansøgerens evne til at færdes. Desuden indgår det i vurderingen, hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør, at der tages særlige hensyn f.eks. på grund af udtrætning eller risiko for forværring af funktionsevnen.

154. Hvis en borger vurderes at være omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, skal det vurderes, om vedkommende har et kørselsbehov, der berettiger til støtte til køb af bil.

Arbejds-mæssige forhold og bedømmelsesgrundlaget

155. Det er væsentligt at få fastlagt bedømmelsesgrundlaget, da betingelserne for at få støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag er mildere end på trivselsmæssigt grundlag. Til illustration heraf fandt Ankestyrelsen i principafgørelse (C-61-05), at bedømmelsesgrundlaget var trivselsmæssigt. Begrundelsen for Ankestyrelsens afgørelse var, at ansøger på tidspunktet for nævnets afgørelse ikke var i et ansættelsesforhold. Ansøger modtog ledighedsydelse, og der var på tidspunktet for nævnets afgørelse ikke et konkret tilbud til ansøger om fleksjob. Ansøgers kørselsbehov var heller ikke nærmere konkretiseret.

Ved støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag skal borgerens behov for brug af bil være nødvendig i forbindelse med kørsel til og fra arbejde, dvs. at bilen skal dække det personlige kørselsbehov. Der kan derfor ved vurdering af, om borgeren er berettiget til støtte, ikke lægges vægt på, at en bil er et nødvendigt led ved arbejdets udførelse, f.eks. behov for kørsel i arbejdstiden i forbindelse med kunde- og leverandørbesøg, idet en borger uden funktionsnedsættelse ligeledes vil have behov for bil for at udføre arbejdet i virksomheden. Se i den forbindelse principafgørelse C-32-02, hvor Ankestyrelsen vurderede, at en ansøger ikke var berettiget til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag. Der var tale om en ansøger med lårbensamputation, som arbejdede som sælger med et kørselsbehov på ca. 30.000 km. årligt på skiftende arbejdssteder.

Ankestyrelsen begrundede afgørelsen med, at en person uden handicap ligeledes ville have behov for bil for at udføre et sælgerjob i lønnet erhverv med et tilsvarende stort kørselsbehov i forbindelse med arbejde på skiftende arbejdssteder. Det var således ikke funktionsnedsættelsen, der gjorde, at en bil var nødvendig, men arbejdets særlige karakter. Ankestyrelsen vurderede samtidigt, at ansøger opfyldte de helbredsmæssige betingelser for støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag, særligt begrundet i skånehensyn overfor amputationsstumpen.

Hvis bilen skal bruges til og fra et arbejde, er det desuden en betingelse, at der er tale om et arbejde, der skaffer borgeren et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Se punkt 156ff.

156. Der skal lægges vægt på, om arbejdet giver et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Det er uden betydning, om erhvervsindtægterne opnås i et ansættelsesforhold, herunder fleksjob, job med løntilskud eller ved arbejde i egen virksomhed.

I vurderingen af om indtægten udgør en væsentlig del af forsørgelsesgrundlaget, lægges der ligeledes vægt på oplysninger om arbejdets karakter og varighed, arbejdstidens længde og hvorledes arbejdstiden er fordelt på ugens dage.

Hvis en bil er et nødvendigt led i arbejdets udførelse, vil en eventuel indretning af den bil, som arbejdsgiver eller en selvstændig erhvervsdrivende stiller til rådighed, skulle behandles efter Beskæftigelsesministeriets regelsæt.

Erhvervsindtægt og førtidspension

157. Er borgeren pensionist med social pension, skal erhvervsindtægten ifølge praksis udgøre $\frac{1}{4}$ af pensionsindtægten for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ved denne bedømmelse er der ved praksis lagt vægt på den »satsmæssige« pension før regulering for egen og eventuel ægtefælles indtægt. Dette begrundes med, at erhvervsindtægten ikke først skal nedsætte pensionen, hvorefter der skal ske en sammenligning mellem arbejdsindtægten og den nu nedsatte pension.

Modtager borgeren social pension, vil en indtægt på under 25.000 kr. årligt kun undtagelsesvist udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen, jævnfør principafgørelse O-57-98, hvor Ankestyrelsen fandt, at der generelt skulle ses på forholdet mellem erhvervsindtægten og pensionsindtægten. Ankestyrelsen lagde herved vægt på den socialpolitiske udvikling, hvor der lægges større og større vægt på, at man kan bevare kontakten til arbejdsmarkedet, også hvis man modtager pension. Ankestyrelsen fandt, at erhvervsindtægten burde udgøre $\frac{1}{4}$ af pensionsindtægten for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ankestyrelsen fandt samtidigt, at en indtægt på under 25.000 kr. i aktuelt indtægtsniveau kun undtagelsesvist kunne siges at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ved bedømmelsen lagde Ankestyrelsen vægt på den »satsmæssige« pension før regulering for egen og eventuel ægtefælles indtægt. Dette skete for, at erhvervsindtægten ikke først skulle nedsætte pensionen, hvorefter der skulle ske en sammenligning mellem arbejdsindtægten og den nu nedsatte pension. I hver enkelt sag skulle der foretages en individuel vurdering, hvor der bl.a. blev lagt vægt på arbejdstidens længde, dens fordeling på ugens dage og arbejdets indhold. Endvidere kunne f.eks. alder, skånehensyn udtrætning mv. indgå i den individuelle vurdering.

Principafgørelsen er suppleret ved principafgørelse C-44-03, hvor Ankestyrelsen fandt, at der ved vurderingen af betingelsen i bilbekendtgørelsen om, at arbejdsindtægten skulle udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen, ikke kunne ses bort fra, at ansøgeren også havde en betydelig privat pension, som skulle indgå i vurderingsgrundlaget. Ankestyrelsen lagde vægt på, at udtrykket i bilbekendtgørelsen om »at ansøgeren skaffer sig et væsentligt bidrag til forsørgelsen« måtte ses i lyset af ansøgerens øvrige forsørgelsesindtægter. Ankestyrelsen fandt efter en konkret vurdering, at ansøgerens lønindtægt på knap 60.000 kr. årligt sammenholdt med den mellemste førtidspension og ca. 8.500 kr. om måneden fra den private pension, kunne anses for at udgøre et væsentligt bidrag til forsørgelsen. Ansøgeren var derfor berettiget til bilstøtte på erhvervsmæssigt grundlag.

Borgerligt ombud

158. Et hverv som medlem af en kommunalbestyrelse eller anden form for bestyrelse samt frivilligt arbejde skal ikke bedømmes på erhvervsmæssigt grundlag. Til illustration heraf se principafgørelse C-9-02, om en blind ansøger som havde en række frivillige hverv ved bl.a. formandskaber indenfor Dansk Blindesamfund samt medlemskab af bl.a. handicapbestyrelser. Ansøger oppebar herfor ca. 500.000 kr. årligt. Ankestyrelsen fandt ikke, at de frivillige hverv, uanset vederlag herfor, kunne bevirke, at ansøgningen skulle bedømmes på erhvervsmæssigt grundlag. Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgers frivillige hverv kunne sidestilles med et borgerligt ombud. Ansøger var derfor ikke berettiget til bilstøtte.

Det forhold, at borgeren betaler ATP og arbejdsmarkedsbidrag af vederlaget, som den pågældende modtager for at være medlem af en kommunalbestyrelse eller anden bestyrelse, betyder ikke, at borgere medlemskab af kommunalbestyrelsen eller en anden bestyrelse kan betragtes som erhvervsmæssig

beskæftigelse. Dette begrundes med, at andre grupper, som ikke betragtes som lønmodtagere, også betaler ATP og arbejdsmarkedsbidrag af visse indkomster.

Uddannelsesmæssige forhold

159. Hvis borgeren er under uddannelse eller påregner at starte en sådan, kan dette have stor betydning ved bevilling af støtte til bil.

Hvis bilen skal bruges til og fra et uddannelsessted, er det en betingelse, at der er tale om en uddannelse, der sigter mod fremtidige arbejds- og indtægtsmuligheder.

160. Der skal være tale om en uddannelse eller et uddannelsesforløb, der enten direkte sigter på et fremtidigt erhverv, eller hvor det pågældende uddannelsesstrin er adgangsgivende for en række uddannelser, der retter sig mod et fremtidigt erhverv. Uddannelsessøgende kan således opnå støtte til køb af bil, selvom det endnu ikke er fastlagt, hvilket konkret fremtidigt erhverv, der sigtes på. Der er således mulighed for, at borgere med en varig funktionsnedsættelse, som er under uddannelse, kan vælge uddannelsesspor undervejs. Særligt når der er tale om uddannelsesforløb, der giver kompetence til videreuddannelse, er det ikke en betingelse for at opnå støtte til køb af bil på uddannelsesmæssigt grundlag, at der foreligger et bestemt erhverv som endemål, når der ydes støtte.

Hvis formålet med støtte til køb af bil primært er kørsel til og fra en uddannelse, og det fremtidige kørselsbehov er usikkert, skal det vurderes, om kørselsbehovet eventuelt vil kunne dækkes ved andre foranstaltninger, f.eks. taxi eller lejet bil, med støtte efter reglerne om revalidering.

Tilsvarende gælder, hvis der efter anden lovgivning er ret til befordring under uddannelse. Der henvises til Børne- og Undervisningsministeriets regler om befordring af elever i folkeskolen og frie grundskoler, om befordringsgodtgørelse til visse grupper af uddannelsessøgende, om tilskud til visse befordringsudgifter for elever under erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse, samt om befordring af voksne, der modtager specialundervisning efter loven om specialundervisning for voksne, herunder deltager i kurser for voksne med utilstrækkelige læse-, stave- og skrivefærdigheder.

I disse situationer skal det indgå i vurderingen, om de nævnte befordringsordninger i rimeligt omfang tilgodeser borgerens samlede kørselsbehov såvel i forbindelse med uddannelse som øvrige rimelige kørselsbehov.

Det bør også indgå, hvilken løsning der på længere sigt må anses for den økonomisk mest hensigtsmæssige. Det vil således kunne tale for at yde støtte til køb af bil, hvis bilen og dens drift i uddannelsesperioden er den billigst egnede løsning.

Trivselsmæssige forhold

161. Formålet med støtte til køb af bil er at forøge eller bevare udfoldelsesmulighederne og dermed medvirke til, at borgeren kan leve et liv så tæt på det normale som muligt. I den forbindelse vil borgerens fritidsaktiviteter, f.eks. sport, familiebesøg, fritidsundervisning, frivilligt organisationsarbejde, udflugter, sommerhusbesøg og lignende, kunne have betydning for pågældendes mulighed for livsudfoldelse og sociale netværk.

Det afgørende er, at behovet for kørsel i egen bil, sammenholdt med den konstaterede funktionsnedsættelse, er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig afhjælpning af følgerne af den nedsatte funktionsevne.

Hvis benyttelsen af en bil sigter på opfyldelse af kørselsbehov til fritidsaktiviteter mv., jf. bilbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 3, skal det ligeledes overvejes, om borgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt kan løses tilfredsstillende på anden måde, jf.

bekendtgørelsens § 5. F.eks. må transportbehovet i nogle tilfælde antages at kunne tilgodeses på forsvarlig måde gennem udnyttelse af trafikselskabernes individuelle kørselsordninger for bevægelseshæmmede eller ved faktisk etableret befordring med individuelle transportmidler, jf. servicelovens § 117, hvorefter kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til borgere, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle befordringsmidler. Der er ikke adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse.

Ophold i et botilbud

162. I de tilfælde, hvor en borger får ophold i et botilbud efter serviceloven, skal det vurderes, om der stadig foreligger et kørselsbehov, hvis opfyldelse i væsentlig grad afhjælper følgerne af lidelsen og letter den daglige tilværelse.

Der må i den forbindelse foretages en konkret vurdering af, om borgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt kan dækkes ved andre befordringsordninger. Et kørselsbehov i forbindelse med hjemmebesøg få gange om året, en enkelt ferie og lignende er ikke i sig selv tilstrækkeligt. Der skal være tale om et kørselsbehov ved deltagelse i et antal aktiviteter, som borgeren enten selv kan køre til, eller har personer som fast kan køre for ham eller hende. Endelig skal der være tale om et kørselsbehov, der ikke dækkes af en befordringsordning i botilbuddet, offentlige befordringsmidler eller andre befordringsordninger.

I principafgørelse C-26-06 fandt Ankestyrelsen, at der ikke var tale om et kørselsbehov, der i væsentlig grad kunne afhjælpe følgerne af kvindens funktionsnedsættelse og derved i væsentlig grad kunne lette den daglige tilværelse, hvorfor ansøgeren, der var flyttet på institution, ikke længere opfyldte betingelserne for støtte til køb af bil. Ankestyrelsen lagde til grund, at kvinden opfyldte de helbredsmæssige betingelser for støtte til bil på ikke-erhvervmæssigt grundlag. Ankestyrelsen fandt, at der ikke var oplysninger om et kørselsbehov, der i væsentlig grad kunne afhjælpe følgerne af kvindens funktionsnedsættelse og derved i væsentlig grad kunne lette den daglige tilværelse. Ankestyrelsen fandt således, at et kørselsbehov i forbindelse med weekender, hvor kvinden deltog i forældrenes aktiviteter og sociale arrangementer samt var med på ferier, ikke i væsentlig grad afhjælp følgerne af lidelsen, og lettede kvindens daglige tilværelse.

I modsætning hertil fandt Ankestyrelsen i principafgørelse C-57-06 grundlag for at bevilge støtte til køb af bil i to ud af tre sager om støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag til beboere i bofællesskab uden fælles kørselsordning. Ingen af beboerne kunne selv køre bil. Ansøgerne opfyldte alle de helbredsmæssige betingelser for støtte til bil. Herefter lagde Ankestyrelsen vægt på omfanget af ansøgernes kørselsbehov, herunder om ansøgerne havde et dagligt kørselsbehov. Ankestyrelsen lagde videre vægt på, om der var chaufførmulighed i ansøgernes umiddelbare nærhed, herunder i hvilket omfang ansøgernes støttepersoner, der ydede social- og neuropædagogisk bistand, stod til rådighed som chauffører.

To af beboerne var berettiget til bilstøtte, mens een beboer ikke var berettiget til bilstøtte.

Borgerens sociale forhold

Generelt om de sociale forholds betydning

163. Som grundlag for vurderingen af borgerens sociale forhold indgår en række oplysninger om den pågældendes familie, bolig, uddannelse, erhverv, frivilligt arbejde, herunder organisationsarbejde, økonomi, fritidsaktiviteter, oplysninger om kørselsbehovet og om tilgængelige kollektive befordringsmidler og afstanden fra hjemmet til disse samt om muligheden for andre kørselsordninger.

Oplysningerne bør i første række komme fra borgeren selv, eventuelt med bistand fra den kommunale sagsbehandler. Det forudsættes, at beskrivelsen af borgerens situation foretages af den kommunale sagsbehandler og borgeren i fællesskab.

Borgerens sociale forhold kan have betydning for, om den pågældende har et kørselsbehov, der betyder, at vedkommende er berettiget til støtte til køb af bil.

I beskrivelsen af de sociale forhold skal der tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling, således at det sikres, at indsatsen vil have optimal effekt i hele perioden. Eksempelvis må der tages højde for, at børns behov for at modtage hjælpemidler kan ændres over tid.

Familieforhold

164. Familiens størrelse og sammensætning kan have betydning for borgerens funktionsniveau og dermed behov for kørsel. Det er især ressourcer eller manglende ressourcer hos de øvrige familiemedlemmer, der har betydning i denne sammenhæng. Elementer, der kan have betydning, kan f.eks. være, om borgeren er henvist til selv at købe ind mv., i hvilket omfang en eventuel ægtefælle eller samlever kan bistå, eller om der er andre med funktionsnedsættelse i familien, herunder om der er børn med et stort plejebehov. Hvis borgerens ægtefælle skal fungere som chauffør, kan det være hensigtsmæssigt med oplysninger om ægtefællens arbejdstider mv. af hensyn til vurderingen af, om bevilling af støtte til bil kan tilgodese borgerens samlede behov for kørsel.

Hvis borgeren har behov for hjælp ved ind- og udstigning, bør det klarlægges, om den pågældende kan disponere over fornøden bistand hertil fra andre, eventuelt fra føreren af bilen.

Boligforhold

165. Boligens etageplacering samt afstand til offentlige befordringsmidler, indkøbsmuligheder, lægebesøg og offentlige kontorer mv. indgår i vurderingen af borgerens forhold. Støtte til køb af bil kan ikke tildeles alene på grundlag af boligens etageplacering eller afstanden til offentlige transportmidler, da der skal foretages en vurdering i forhold til en borger uden funktionsnedsættelse i samme alder og livssituation. Her vil lang afstand til offentlig transport eller offentlige kontorer også betyde, at vedkommende har behov for bil.

Lang afstand til offentlige befordringsmidler kan ikke i sig selv begrunde støtte til køb af bil, men skal indgå sammen med andre faktorer, hvor det helbredsmæssige er det tungtvejende. Til illustration heraf se principafgørelse C-39-07, hvor en ansøger ikke fandtes berettiget til støtte til køb af bil på trivselsmæssigt grundlag. Grunden hertil var, at ansøger havde kronisk leddegigt, der gav anledning til smerter i store led, mest udtalt dog i finger-, hånd-, skulder- og fodled. Lidelsen nedsatte efter de helbredsmæssige oplysninger i sagen og oplysningerne om gangtesten ikke ansøgers gangfunktion i så væsentligt omfang, at ansøger ikke kunne færdes uden brug af bil.

Grunden var desuden, at der ikke fandtes at være et særligt skånebehov. Ansøger havde en gangdistance på mellem 200 - 450 meter uden brug af hjælpemidler og kunne, om end med besvær, gå på trapper, benytte offentlige transportmidler og cykle små korte ture. Ankestyrelsen bemærkede, at lang afstand til offentlig transport kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om betingelserne for støtte til køb af bil var opfyldte, men ikke var et afgørende moment for støtte til køb af bil. Ankestyrelsen henviste til tidligere praksis, hvor en ansøger ikke havde krav på at få bevilliget støtte til køb af bil, selv om ansøgeren i forvejen en eller flere gange tidligere havde fået bevilliget støtte til køb af bil. Betingelserne for støtte til køb af bil skulle være opfyldt på det aktuelle ansøgningstidspunkt. Det forhold, at en ansøger tidligere havde modtaget støtte til køb af bil, kunne alene indgå som et moment i helhedsvurderingen af ansøgers funktionsevne og behov for bil.

Høj alder

166. Aldersbetingede funktionsnedsættelser vil for langt størstedelens vedkommende være forudsigelige. Der er ikke fastsat nogen øvre aldersgrænse for bevilling af støtte til bil. Ifølge administrativ praksis kan der bevilges støtte til bil til borgere over 70 år. Ved vurderingen af, om en borger er berettiget til støtte til køb af bil, skal indgå en vurdering af vedkommendes evne til at færdes, sammenholdt med en vurdering af en borger i samme alder og samme livssituation som ikke har en funktionsnedsættelse.

Alderen indgår ikke som et selvstændigt kriterium, men kan indgå i den samlede vurdering af borgerens kørselsbehov. Her kan der ses på, om kørselsbehovet ud fra en samlet vurdering mere hensigtsmæssigt vil kunne tilgodeses ved andre kørselsordninger, jf. bekendtgørelsens § 5. Derudover kan der lægges vægt på, om en bevilling til støtte til bil i tilstrækkelig grad vil gøre borgeren selvhjulpnen, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 5.

Der kan således ikke gives afslag alene på grund af høj alder.

Lav alder

167. Ligesom der ikke er et »høj alders« kriterium for tildeling af støtte til køb af bil, er der heller ikke et »lav alders« kriterium.

Der ydes dog normalt ikke støtte til bil til børn, der alene på grund af alder er ude af stand til at gå eller endnu kan køres i klapvogn.

Alle forældre med børn indtil omkring 3-års alderen har behov for at kunne transportere barnet.

Ifølge administrativ praksis tilkendes der derfor som udgangspunkt tidligst bil til børn, når barnet er fyldt 3 år. Undtagelse til dette udgangspunkt kan f.eks. være, hvor et barn på grund af sin funktionsnedsættelse er væsentligt vanskeligere at transportere end andre børn på samme alder. Dette kan f.eks. være tilfældet hvis barnet er ude af stand til selv at holde sit hoved oppe uden voksenstøtte.

Urolige børn

168. Ved den samlede vurdering i sager om børn med funktionsnedsættelse er det vigtigt at se på, om barnet er uroligt eller besværligt at medbringe i offentlige befordringsmidler. Barnet kan således uden at have et egentligt bevægelseshandicap på grund af forskellige lidelser opføre sig meget aparte, f.eks. ved at råbe og skrike, slå ud efter de øvrige passagerer og lignende.

Urolige børn kan f.eks. være autistiske børn, der har behov for meget overskuelige rammer og en stor forudsigelighed og struktur. I modsat fald bliver de angste og utrygge, hvilket kan give sig udslag i voldsom selvdestruktiv eller udadrettet adfærd. De kan f.eks. spytte på andre, kan ikke fastholdes, slår eller skubber, råber højt tilsyneladende uden årsag og/eller rokker meget voldsomt. Forældrene eller andre voksne kan ikke tale børnene til ro eller stoppe denne adfærd. Se principafgørelse C-47-02, som drejer sig om en 14-årig dreng med Angelmans Syndrom. Drengen fandtes berettiget til støtte til køb af bil. Begrundelsen var, at der forelå en så væsentlig nedsættelse af drengens psykiske funktionsevne, som i sammenhæng med hans fysiske formåen og fremtræden, og hans fysiske størrelse, i væsentlig grad forringede hans evne til at færdes, selv i følgeskab med andre. Drengens adfærd i forbindelse med, at han fysisk var fuldt udvokset med klodset og usikker motorik var efter en lægelig vurdering så svært styrbar, selv i følgeskab med personer der kendte ham, at kollektive transportmidler ikke eller kun meget vanskeligt skønnedes at kunne benyttes. Uanset drengen havde en gangfunktion, ville støtte til køb af bil således i væsentlig grad afhjælpe følgerne af hans lidelse og lette den daglige tilværelse. Ankestyrelsen lagde - ud fra en lægelig vurdering - vægt på, at drengen led af Angelmans Syndrom, som medførte dyb mental retardering og svær permanent retarderet åndelig udvikling, som via behandling ikke kunne bedres væsentligt.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at drengen var 14 år og havde et mentalt udviklingsniveau som en 1-1 1/2 årig. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at han i fysisk henseende var fuldt udviklet. Drengen var ca. 182 cm. høj og vejede ca. 82 kg. Han havde klodset og usikker motorik. Han var fysisk aktiv, uden sprog, uden hæmninger med grænseoverskridende adfærd overfor andre, samt bevægelser efter egen umiddelbar indskydelse. Måltrettet aktivitet af en vis varighed kunne ikke gennemføres, herunder motivation til at tilbagelægge en distance til f.eks. offentlige transportmidler. Drengen anvendte kørestol som tryghedsskabende hjælpemiddel.

For så vidt angik drengens kørselsbehov lagde Ankestyrelsen til grund, at hans forældre overfor Ankestyrelsen havde oplyst, at drengen havde et dagligt kørselsbehov til eller fra aflastningsfamilie. Endvidere var der oplyst om kørselsbehov i forbindelse med familiebesøg ca. hver 14. dag, til arrangementer via Angelman-foreningen ca. 4 gange årligt, indkøb hvor drengen kom med ca. hver 3. uge, samt til massage, kiropraktor og undersøgelse på sygehus og Rigshospitalet ca. 1 gang ugentlig.

Andre hensyn

169. Ved en vurdering af, om borgeren har mulighed for at bruge andre befordringsmidler end egen bil for at komme rundt, kan der også være et hensyn at tage både til andre medpassagerer og til den pågældendes egen følelse af at være aparte eller afstikkende i forhold til omgivelserne. Det drejer sig om tilfælde, hvor borgerens lidelse kan være generende for andre medpassagerer. F.eks. hvor den pågældende er strubeopereret (tracheostomeret) og derfor har et voldsomt problem med slim, eller hvor der med lidelsen følger specielle lugtgener. Eller det kan dreje sig om situationer, hvor borgerens funktionsnedsættelse medfører et stærkt afvigende udseende, eller hvor borgerens funktionsnedsættelse medfører handlinger, som sædvanligvis ikke er noget, borgeren ønsker at udføre offentligt, mv.

Særligt om støtte til køb af bil til familier med børn med funktionsnedsættelse anbragt uden for hjemmet

Bilbekendtgørelsen

§ 4. Hvis et barn eller en ung under 18 år, som er tilkendt støtte til køb af bil, efterfølgende anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, bevares bilstøtten, hvis barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende medfører et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Under samme betingelser kan kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil, selv om barnet eller den unge forud for ansøgning herom er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, hvis barnet eller den unge er omfattet af personkredsen for bilstøtte.

Stk. 2. Ved et kørselsbehov med bil af et vist omfang, jf. stk. 1, forstås, at kørselsbe-

høvet som minimum skal svare til, hvad der er sædvanligt for en familie.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i de i stk. 1-2 nævnte tilfælde foretage vurderingen af, om kørselsbehovet og væsentlighedskriteriet, jf. §§ 1-3, er opfyldt på baggrund af de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær, ferie eller lignende med forældrene.

Stk. 4. Støtte til køb af bil efter stk. 1-3 gælder, så længe den pågældende bil er indregistreret til barnet eller den unge.

Personkreds

170. Det fremgår af bilbekendtgørelsens § 4, stk. 1, at hvis et barn eller en ung under 18 år, som er tilkendt støtte til køb af bil, efterfølgende anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, bevares bilstøtten, hvis barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende medfører et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Under samme betingelser kan kommunalbestyrelsen yde støtte til køb af bil, selv om barnet eller den unge forud for ansøgning herom er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, i lov om social service, hvis barnet eller den unge er omfattet af personkredsen for bilstøtte.

Personkredsen omfatter således børn og unge under 18 år, som anbringes eller er anbragt uden for hjemmet efter reglerne i servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. Herudover er det en betingelse, at barnet eller den unge før anbringelsen har fået tilkendt bilstøtte eller på grund af sin funktionsnedsættelse er omfattet af personkredsen for støtte til køb af bil, jf. nærmere herom foran i dette kapitel. Børn eller unge, som bor hjemme hos deres forældre, er ikke omfattet af bilbekendtgørelsens § 4.

Kørselsbehov af et vist omfang

171. Herudover er det en betingelse for at bevare eller få bevilget bilstøtte, jf. bilbekendtgørelsens § 4, at barnets eller den unges og familiens samlede aktiviteter i forbindelse med samvær, ferier eller lignende skal medføre et kørselsbehov med bil af et vist omfang. Ved ”kørselsbehov med bil af et vist omfang” forstås, at kørselsbehovet som minimum skal svare til, hvad der er sædvanligt for en familie, jf. bilbekendtgørelsens § 4, stk. 2. Heri ligger, at der skal være et kørselsbehov ud over kørsel mellem anbringelsesstedet og hjemmet, og at dette kørselsbehov mindst skal være det samme, som hvad der er sædvanligt for en familie. Det er alene de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær m.v. med familien, jf. punkt 172 nedenfor, der skal indgå ved vurderingen af kørselsbehovet. Der kan f.eks. være tale om kørselsbehov i forbindelse med familiebesøg, indkøb, udflugter uden for hjemmet, ferier, andre familieaktiviteter, herunder også spontane aktiviteter, biograf, besøg af venner eller lignende. Det skal også indgå i vurderingen, om kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt kan løses ved andre kørselsordninger.

Perioden for bedømmelsen

172. Efter bilbekendtgørelsens § 4, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen, når der skal tages stilling til en ansøgning om bilstøtte til et barn eller en ung, der anbringes eller er anbragt uden for hjemmet, foretage vurderingen af, om kørselsbehovet og væsentlighedskriteriet er opfyldt, på baggrund af de perioder, hvor barnet eller den unge har samvær, ferie eller lignende med forældrene. De perioder, hvor barnet eller den unge opholder sig på anbringelsesstedet, skal derimod ikke indgå i bedømmelsen. Det er dog kun samvær

m.v., der har et sådant omfang, at det kan karakteriseres som et tæt samværmønster, der kan indgå i bedømmelsen.

Støtte i indregistreringsperioden

173. Bilstøtte ydet med hjemmel i bilbekendtgørelsens § 4 gælder, så længe den pågældende bil er indregistreret til barnet eller den unge, jf. bilbekendtgørelsens § 4, stk. 4. Herved undgås det, at det mere restriktive bedømmelsesgrundlag ved bevilling af bil til voksne på trivselsmæssigt grundlag skal anvendes, når den unge fylder 18 år, hvilket ellers vil kunne føre til frakendelse. Det vil f.eks. betyde, at en 16-årig kan beholde sin bil tilkendt efter reglerne i bilbekendtgørelsens § 4, så længe bilen er indregistreret til personen.

Forholdet til andre befordringsordninger

174. Efter bilbekendtgørelsens § 5 kan der ikke ydes støtte, hvis borgerens samlede kørselsbehov ud fra en vurdering af alder, almentilstand og forholdene i øvrigt mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses ved andre ordninger.

Ved bedømmelsen af kørselsbehovet må det overvejes, om dette behov er af et sådant omfang, at det ikke i rimeligt omfang kan dækkes ved andre befordringsordninger. Ved denne vurdering skal der ses på borgerens samlede kørselsbehov. I principafgørelse 98-10, som også refereret ovenfor under punkt 152, fremgår det blandt andet af begrundelsen for afslaget på støtte til køb af bil, at det blev vurderet, at kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt kunne tilgodeses ved andre ordninger, herunder ved brug af el-scooter til kørsel i nærområdet og handicapbefordring og befordring med DSB's handicapbefordring over længere afstande. Ved vurderingen af handicapbefordringen blev der lagt vægt på det antal ture, der årligt kunne opnås henholdsvis indenfor og udenfor kommunens grænser, og at der efter aftale kunne opnås spontane ture mod betaling af et ekstra gebyr. Der blev også lagt vægt på, at der ved benyttelse af handicapbefordring og DSB var mulighed for at medtage såvel en rollator som en el-scooter.

I vurderingen af borgerens samlede kørselsbehov skal det indgå, hvor belastende det vil være for at bruge andre befordringsmidler end egen bil for f.eks. at komme til og fra arbejde eller uddannelse. Der kan således lægges vægt på, om der er et udtalt skånebehov, og om brug af kollektive befordringsmidler betyder risiko for forværring og/eller væsentlig udtrætning på grund af lidelsens karakter.

Det fremgår af praksis, at selvom der findes offentlige befordringsmidler, kan afstanden mellem bopæl og arbejdsplads under særlige forhold være så ekstraordinær stor, at benyttelse af offentlige transportmidler sammenholdt med lidelsens art skønnes så belastende, at befordring med egen bil af skånehensyn må skønnes rimelig. Se principafgørelse C-2-05, hvor en ansøger der var svært lungesyg, med et betydeligt nedsat funktionsniveau, som nødvendiggjorde iltbehandling hele tiden, fandtes berettiget til støtte til køb af bil. Ægtefællen skulle fungere som chauffør. Ansøgers kørselsbehov, der var opgjort til 10-15.000 km. årligt, kunne efter en samlet vurdering af hendes alder, almentilstand og forholdene i øvrigt ikke mest hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger, herunder individuel handicapkørsel.

Se også principafgørelse C-8-05, hvor et afslag på afgiftsfritagelse, udover et meget beskedent kørselsbehov, blev begrundet med, at der var mulighed for at afhjælpe kørselsbehovet gennem andre tilbud og ordninger, herunder anvendelse af el-køretøj i nærområdet og brug af tilbud om handicapkørsel i lokalområdet. Det fremgår af afgørelsen, at det samlede årlige kørselsbehov, som hovedsagelig vedrørte indkøbsture samt familiebesøg i lokalområdet, var angivet til ca. 3.000 km.

Borgerens egnethed til at føre bil

Bilbekendtgørelsen

§ 6. Hvis det under hensyn til ansøgerens alder og almentilstand må anses for betænkeligt at yde støtte til køb af bil, som ansøgeren selv skal føre, skal der rettes henvendelse til politiet for at få en nærmere vurdering af ansøgerens egnethed til at føre en bil.

175. Efter bilbekendtgørelsens § 6 skal der rettes henvendelse til politiet (kørekortkontoret) for at få en nærmere vurdering af borgerens egnethed til at føre bil, hvis det under hensyn til den pågældendes alder og almentilstand må anses for betænkeligt at yde støtte til en bil, som borgeren selv skal føre.

For at kørekortkontoret kan tage stilling til, om borgeren kan opnå kørekort, og om der eventuelt skal stilles særlige vilkår herfor, f.eks. særlige krav til indretningen af en bil, som den pågældende selv skal føre, er det nødvendigt for kommunalbestyrelsen at medsende helbredsmæssige oplysninger. Borgeren orienteres om henvendelsen.

Selv om borgeren har et gyldigt kørekort, kan der være anledning til at rette henvendelse til kørekortkontoret, f.eks. hvis kørekortet har en kort gyldighedsperiode, eller der efter kørekortets udstedelse er indtrådt en forringelse i borgerens funktionsniveau, som kan have betydning for kørefærdigheder eller kan nødvendiggøre særlige indretninger.

Særligt bør opmærksomheden henledes på situationer, hvor funktionsevnen er nedsat på grund af lidelser, der erfaringsmæssigt er fremadskridende (f.eks. leddegigt, muskelsvind, dissemineret sclerose, ALS).

Lider borgeren af en sygdom, som betyder, at den pågældende ved at køre bil udsætter andres liv eller helbred for nærliggende fare, er egen læge forpligtet til at søge faren afbødet ved henvendelse til vedkommende selv, eller om fornødent ved anmeldelse til embedslæge eller Sundhedsstyrelsen. Der henvises iøvrigt til autorisationslovens afsnit om lægers pligter.

Kapitel 16

Udmåling af støtten

Bilbekendtgørelsen

§ 7. Hvis betingelserne for støtte til køb af bil efter §§ 1-4 er opfyldt, ydes støtten til den billigste bil, som er egnet set i forhold til ansøgerens behov. Støtten ydes som et rentefrit lån på indtil kr. 168.000 inkl. moms, dog højst bilens købesum.

Stk. 2. Hvis der foreligger ganske særlige forhold i forbindelse med ansøgerens funktionsnedsættelse, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem den fastsatte låneramme på 168.000 kr.

og bilens anskaffelsespris. Ganske særlige forhold vil f.eks. foreligge,

1) når funktionsnedsættelsen nødvendiggør indretninger, som kun findes eller mest hensigtsmæssigt kan foretages i større eller dyrere bil,

2) når større eller dyrere bil er nødvendig, fordi funktionsnedsættelsen medfører, at ansøgeren ikke eller kun med betydelig vanskelighed kan klare ind- og udstigning eller placering i bilen,

3) når større eller dyrere bil er nødvendig for at medbringe nødvendige hjælpemidler i bilen.

Stk. 3. Lånet efter stk. 2 fastsættes på grundlag af prisen på den billigst egnede bil.

Stk. 4. Særlige indretninger, som bilen efterfølgende forsynes med på grund af ansøgerens helbredstilstand, herunder automatisk transmission, ydes som tilskud, jf.

§ 13. Tilskud til automatisk transmission fratrækkes i bilens pris før lånet udmåles.

Rentefrit lån

176. Støtte til køb af bil ydes som et rentefrit lån inden for en fast låneramme, jf. servicelovens § 114, stk. 2, og bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1. Lånerammen reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. servicelovens § 182, stk. 6, og bilbekendtgørelsens § 23.

177. Lånet kan højst udgøre bilens købesum (leveret på gaden inklusive leveringsomkostninger) med fradrag af eventuelt tilskud til automatisk transmission, jf. § 13, stk. 2. Ekstraudstyr f.eks. alufælg, spoilere mv., som ikke er en integreret del af bilen leveret fra fabrikken, indgår ikke i lånerammen.

178. Hvis modtageren køber en anden egnet bil, hvis pris overstiger prisen på den billigst egnede bil bevilget efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, skal pågældende selv finansiere restkøbesummen, f.eks. ved indgåelse af afbetalingskontrakt eller ved optagelse af banklån. Den valgte løsning må ikke medføre yderligere udgifter for det offentlige.

Billigst egnede bil og afprøvning af bil

179. Efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 3, ydes støtten til anskaffelse af den billigste bil, som er egnet set i forhold til modtagerens behov. Der kan i forhold til den enkeltes funktionsnedsættelse være behov for en konkret afprøvning.

Kommunalbestyrelsen kan, hvis modtageren er enig heri, beslutte at overlade afprøvningen af bil og særlig indretning til den pågældende i samarbejde med en privat aktør, f.eks. en bilopbygger eller anden aktør, som har den fornødne tekniske ekspertise, jf. bekendtgørelsens § 9. Oplysningerne fra afprøvningen

af forskellige bilmodeller og særlig indretning indgår i kommunalbestyrelsens myndighedsudøvelse i form af vurdering og valg af bil og valg af særlig indretning.

Forinden iværksættelse af afprøvning beskriver kommunalbestyrelsen i samarbejde med modtageren, hvilken betydning funktionsnedsættelsen har for kravene til valg af bil og eventuel valg af særlig indretning. Modtageren kan herefter medbringe denne funktionsbeskrivelse til f.eks. en bilopbygger eller anden privat aktør, som i samarbejde med den pågældende forestår selve afprøvningen af bilen, og derefter informerer kommunalbestyrelsen om de tekniske resultater fra afprøvningen, herunder om mulige løsninger, angående valg af bil eller særlig indretning af bilen.

Hvis modtageren af bilstøtte ønsker sagsbehandlerens hjælp ved afprøvningen af bil, skal kommunalbestyrelsen tilbyde dette som en del af den generelle vejledningsforpligtelse efter serviceloven.

Supplerende lån

180. I bilbekendtgørelsen § 7, stk. 2, er der angivet tre eksempler på situationer, hvor der kan ydes hjælp til en større og dyrere bil, end der er mulighed for at anskaffe med det almindelige lån efter § 7, stk. 1.

De tre eksempler, der er nævnt i § 7, stk. 2, kan hver for sig begrunde hjælp til større og dyrere bil, men der vil ofte være tale om en kombination. Der er tale om de typiske eksempler, men de angivne situationer er ikke udtømmende for de situationer, hvor supplerende lån kan komme på tale.

181. Behovet for nødvendige indretninger i en bil, som kan begrunde supplerende lån, vil blandt andet være afhængig af, hvilken grad af selvhjulpenhed der kan opnås hos modtageren af bilstøtte. I specielle tilfælde vil behovet for selvhjulpenhed kunne begrunde bevilling af støtte til køb af en kassebil eller bus, hvor modtageren ved egen hjælp og med f.eks. elkørestol kan køre ind i bilen ved hjælp af platformslift og placere sig bag rattet med elkørestolen som førersæde.

182. Endvidere kan der være tale om så omfattende ændringer, at det forudsætter brug af en særlig rummelig bil. Der kan også være behov for en speciel indretning, som i visse bilmodeller kan leveres som standardudstyr, hvorfor det vil være en bedre og mere hensigtsmæssig løsning frem for at skulle indbygge dette i en bil uden dette standardudstyr. Udgiften til selve monteringen af indretningen i relation til den tekniske kvalitet kan være uforholdsmæssig stor. Ankestyrelsen fandt i principafgørelse C-58-03, at ansøger var berettiget til udvidet lån til den af ansøgeren ønskede bil, som ud fra en sammenligning af de egnede bilers samlede pris, dvs. bilernes anskaffelsespris inklusive nødvendige særlige indretninger, var den billigste. Den ønskede bil var herudover også anset for at være den absolut bedst egnede bil.

183. Ind- og udstigningsproblemer, som kan begrunde supplerende lån, vil ofte stå i forbindelse med mulighederne for at anvende hjælpemidler til placering af modtageren i bilen. Disse hjælpemidler kræver normalt god plads for at kunne betjenes. Endvidere kan modtagerens nedsatte bevægelighed i arme, ben og ryg gøre, at en særlig bred dør og god plads bag rattet er påkrævet. Ind- og udstigningsproblemer kan tillige opstå, når et barn, som ikke har støttefunktion, skal anbringes af forældrene i bilen. Bilen skal i den forbindelse være indrettet på en sådan måde, at barnet kan anbringes på betryggende vis, og på en måde som ikke unødigt belaster forældrenes helbred.

184. Behov for at medbringe nødvendige hjælpemidler, der kan begrunde supplerende lån, forekommer oftest i tilfælde, hvor modtageren af bilstøtte selv skal føre bilen, og anbringelse af kørestol i kabinen er nødvendig, samt i forbindelse med multihandicappede børn. Voksne med f.eks. muskelsvind og sclerose kan have et tilsvarende behov for at medbringe en række nødvendige hjælpemidler, selvom de ikke selv skal føre bilen. Fra praksis kan nævnes principafgørelse C-37-02: Ankestyrelsen fandt, at der skulle ske

tilkendelse af udvidet lån til støtte til køb af bil til en 9-årig dreng med en progredierende lidelse i form af Duchennes muskeldystrofi.

Efter en konkret skønsmæssig vurdering var drengens lidelse af en sådan sværhedsgrad, at større og dyrere bil måtte anses for at være nødvendig for at medbringe nødvendige hjælpemidler, ligesom at det måtte forudses, at lidelsen ville medføre en progression inden 6-års periodens udløb, hvor det skønnedes sandsynliggjort - ud fra den meget sikre lægefaglige viden om lidelsen og dens forløb - at drengen alene ville kunne færdes i el-kørestol.

Ved nødvendige hjælpemidler sigtes der til hjælpemidler, der medtages i forbindelse med dækning af det almindelige, regelmæssige behov for kørsel samt hjælpemidler, som skal benyttes ved kørsels afslutning.

Som nødvendige hjælpemidler, der skal kunne medbringes, kan der f.eks. være tale om ganghjælpemidler, siddehjælpemidler, kørestole, ramper, transportabel lift, sug og ekstra respirator. Ofte vil disse hjælpemidler ikke kunne klappes sammen.

185. Når der er tale om børn, må det i vurderingen indgå, at selv om barnet med det pågældende hjælpemiddel måske har en begrænset funktion, bør denne funktion alligevel tilgodeses.

186. Ved vurderingen af, om der er grundlag for supplerende lån, er det vigtigt at være opmærksom på, at modtageren forudsættes at kunne benytte bilen i 6 år. Hvis der er stor sandsynlighed for, at behovet vil ændre sig så væsentligt i løbet af 6-års perioden, at det vil være nødvendigt med en større eller dyrere bil (f.eks. hvis det kan forudses, at der vil blive behov for at medtage større hjælpemidler og/eller behov for særlige indretninger) kan det derfor i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt at bevilge supplerende lån ud fra den forventede fremtidige udvikling og dermed undgå situationer, hvor det vil være nødvendigt med førtidig udskiftning.

Se kapitel 18 om provenuets anvendelse ved bevilling af ny bil.

Supplerende lån

187. Støtte ydes til supplerende lån til den bil, der efter en konkret vurdering anses for den billigst egnede, jf. bilbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Se herved principafgørelse C-34-05, hvor Ankestyrelsen fandt, at støtten til køb af bil skulle ydes efter en konkret vurdering af behovet. Støtten skulle fastsættes svarende til prisen på den billigste og bedst egnede bil. Det indebar, at ansøger ikke frit kunne vælge mellem bevilling af almindeligt lån eller udvidet lån til køb af bil.

188. Ved vurdering af, hvilken bil der i den enkelte ansøgningssituation er billigst egnet, har Ankestyrelsen fundet, at der jf. principafgørelse C-36-06, primært skal tages hensyn til, at bilen skal kunne fungere som befordringsmiddel for den støtteberettigede. Hvis det f.eks. er et barn, der er modtager af bilstøtten, og det som følge af barnets funktionsnedsættelse er vigtigt, at der er flere i bilen, kan dette få betydning for, hvilken bil der bør vælges.

Dertil kommer, at det for familien kan være af stor betydning, at familien kan transporteres samlet i forbindelse med f.eks. udflugter, ferier, familiebesøg mv. Hvis den billigst egnede bil ikke kan rumme hele familien, fordi familien er for stor, er der mulighed for, at familien selv kan finansiere prisforskellen mellem den bevilgede bil og en model, som efter familiens vurdering vil kunne dække hele familiens behov for befordring. Det forudsætter dog, at den model, familien finder frem til, er lige så velegnet for barnet med funktionsnedsættelse. Den valgte løsning må ikke medføre yderligere udgifter for det offentlige.

Se kapitel 19 om nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af supplerende lån efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Kun »født« indretninger

189. Efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 2, nr. 1, indgår indretninger, som bilen er »født« med (typegodkendt), i det supplerende lån, hvorimod indretninger, som efterfølgende installeres i bilen, ydes som tilskud efter bekendtgørelsens § 13. Tilskud til automatisk transmission (automatgear) ydes i alle tilfælde, også ved køb, efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 2, jf. også § 7, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til kapitel 20 om særlig indretning.

Tilskuddet ydes kun til anskaffelsen, ikke til driften

190. Der kan kun ydes tilskud til anskaffelse af bil, og ikke til selve driften af bilen. I særlige tilfælde, hvor der f.eks. er tale om en ekstraordinær stor og driftsmæssig kostbar bil, kan der dog ydes støtte til driften efter servicelovens §§ 41 eller 100 om merudgiftsydelse til henholdsvis børn og voksne.

191. Efter servicelovens § 41 kan kommunalbestyrelsen yde dækning af merudgifter til forsørgelsen i hjemmet af et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Formålet er at yde dækning til de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde haft en nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Der vil i denne forbindelse kunne ydes tilskud til nødvendige merudgifter til befordring af barnet eller den unge. Foregår befordringen i bil, kan tilskuddet ydes, uanset om den bil, barnet eller den unge bliver befordret i, er ejet af forældrene, lånt, lejet eller anskaffet med støtte efter servicelovens § 114. Tilskuddet kan fastsættes på grundlag af statens regler for godtgørelse for brug af egen bil efter laveste takst.

Generelt kan der ikke efter servicelovens § 41 ydes støtte til andre udgifter, som f.eks. forsikring, reparationer, benzin mv. til bil. Dog gælder det, at der i særlige tilfælde ydes hjælp til betaling af andre driftsudgifter i forbindelse med befordring af et barn eller en ung med nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse i familiens egen bil. Det gælder i de tilfælde, hvor familien f.eks. har en bil alene til befordring af barnet eller den unge, eller hvor det kan sandsynliggøres, at familien ikke ville have haft en bil, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller lidelse. Ligeledes vil det gælde i de situationer, hvor familien har en ekstraordinær stor og driftsmæssig kostbar bil, f.eks. en MPV-bil eller en kassebil, som følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne eller lidelse. Hjælpen gælder merudgifterne til f.eks. forsikringer, reparationer, benzin, mv.

192. Efter servicelovens § 100 kan kommunalbestyrelsen til personer mellem 18 år og folkepensionsalderen med varigt nedsat funktionsevne yde dækning af de nødvendige merudgifter ved den daglig livsførelse, hvor merudgiften er en følge af den nedsatte funktionsevne, dvs. udgifter, som den pågældende ikke ville have haft, hvis der ikke havde været tale om en nedsat funktionsevne.

Generelt kan der ikke efter servicelovens § 100 ydes støtte til andre udgifter, som f.eks. forsikring, reparationer, benzin mv. på en bil. På tilsvarende måde som efter servicelovens § 41 kan der i særlige tilfælde ydes hjælp til betaling til driftsudgifter. Det vil f.eks. gælde, hvis det kan sandsynliggøres, at den pågældende ikke ville have haft bil, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af den pågældendes nedsatte funktionsevne. Det vil endvidere være tilfældet, hvis den pågældende som følge af sin funktionsnedsættelse har en ekstraordinært stor og driftsmæssig kostbar bil – f.eks. en MPV-bil eller en bus.

Bilbekendtgørelsen

§ 8. Ansøgere, hvis indkomstgrundlag ikke overstiger 201000 kr., skal tilbagebetale halvdelen af lånet med 1/72 af beløbet i månedlige afdrag. Den anden halvdel af lånet nedskrives med 1/72 månedligt fra tidspunktet for bilens registrering.

Stk. 2. Lånet efter § 7, stk. 2, nedskrives med 1/72 månedligt fra tidspunktet for bilens registrering.

Stk. 3. For ansøgere, hvis indkomstgrundlag overstiger 201.000 kr., forhøjes den del af lånet, der skal tilbagebetales, med 20 pct. af den del af indkomstgrundlaget, der overstiger 201.000 kr. Den del af lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Stk. 4. Indkomstgrundlaget, jf. stk. 1 og 3, består af personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, og aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra udbytteindkomst op til 5.000 kr.

Stk. 5. Opgørelsestidspunktet for indkomstgrundlag efter stk. 4 er indkomsten for det senest afsluttede indkomstår. Indkomstgrundlaget anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 6. Ved opgørelsen af indkomstgrundlaget efter stk. 3 og 4 reguleres den personlige indkomst, der indgår i indkomstgrundlaget, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, gældende pr. 1. januar i indkomståret, jf. stk. 5, og pr. 1. januar det følgende år.

Stk. 7. For lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, (DIS) medregnes arbejdsfortjenesten i den personlige indkomst efter regler fastsat af social- og integrationsministeren, om fremgangsmåden ved opgørelse af indtægtsgrundlaget for visse sociale ydel-

ser for lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister.

Stk. 8. Til ansøgere under uddannelse, jf. § 1, stk. 1, nr. 2, kan der gives afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer. Ved uddannelsens afslutning afskrives et beløb svarende til, hvad der i perioden skulle have været betalt. Afdragsfrihed under uddannelse gives kun til personer, hvis årlige indtægt i form af erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, ikke overstiger et beløb svarende til 48/72 af lånet efter § 7, stk. 1.

Stk. 9. Som erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, jf. stk. 8, betragtes i forhold til støtte til køb af bil efter denne bekendtgørelse revalideringsydelse efter lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 10. SU og handicaptillæg til SU efter SU-loven og indtægt fra pension og renteindtægt betragtes ikke som erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt, jf. stk. 8.

...

§ 22. Bevilling om støtte efter denne bekendtgørelse bortfalder efter 6 måneder, hvis den ikke er udnyttet. Kommunalbestyrelsen kan dog forlænge gyldighedsperioden, når særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 2. Støtten efter § 7, stk. 1 og 2, og § 13, stk. 2, beregnes på grundlag af ansøgerens indkomst og indkomst- og beløbsgrænser for lån og tilskud på tidspunktet for bevillingens udnyttelse, jf. § 8, stk. 1-4.

Stk. 3. Hvis ansøgerens indkomst på udnyttelsestidspunktet vedvarende er forøget med mere end 20 pct. eller nedsat med mere end 5 pct. i forhold til det opgjorte indkomstgrundlag, jf. § 8, skal ansøgerens ændrede økonomiske forhold lægges til grund for beregningen af støtten. Ændringer i ansøgerens økonomiske forhold, der sker efter udnyttel-

sestidspunktet, medfører ikke ændringer i beregningen af støtten.

Lånet afdrages over 6 år

193. Halvdelen af lånet skal tilbagebetales i månedlige afdrag over en 6 års periode. Den anden halvdel af lånet nedskrives hver måned med 1/72.

Modtagerens økonomiske forhold har ikke betydning for lånets størrelse, men for hvor stor en del af lånet der skal tilbagebetales.

Indkomstgrundlagets betydning for tilbagebetalingen

194. Det følger af bilbekendtgørelsens § 8, stk. 3, at hvis modtageren af bilstøtte har et højere indkomstgrundlag end 201.000 kr. (2012-priser), forhøjes den del af lånet, der skal betales tilbage, med 20 pct. af den del af indkomstgrundlaget, der overstiger 201.000 kr. Den del af lånet, der skal nedskrives, nedsættes tilsvarende.

Ved lån til bil til befordring af barn anvendes barnets indkomstgrundlag.

Beregning af indkomstgrundlaget

195. Fastsættelsen af indkomstgrundlaget, der anvendes ved beregningen af den del af lånet, der skal tilbagebetales, følger de samme principper som ved betaling for personlig og praktisk hjælp, jf. servicelovens § 83, stk. 1. Bilbekendtgørelsens § 8, stk. 4-10, svarer således til bekendtgørelse om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv.

Det er kun modtagerens personlige indkomst, der lægges til grund. En eventuel ægtefælles eller samlevers indkomstforhold er således uden betydning ved fastsættelsen af indkomstgrundlaget.

Der henvises til vejledning om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv., hvori indkomstgrundlagets bestanddele og opgørelsen af indkomstgrundlaget er nærmere uddybet.

Udnyttelsestidspunkt

196. Efter bilbekendtgørelsens § 22, stk. 2, er det modtagerens indkomst på tidspunktet for bevillingens udnyttelse, der danner udgangspunkt for beregningen af indkomstgrundlaget. Udnyttelsestidspunktet vil normalt være slutsedlens dato, men hvis der er tale om lån til en bil, der er anskaffet før modtagelse af bevilling, anses tidspunktet for bevillingens modtagelse som udnyttelsestidspunkt efter bekendtgørelsens § 22, stk. 2.

Det er kommunalbestyrelsen i den kommune, modtageren bor i på udnyttelsestidspunktet, der er ansvarlig for beregningen af indkomstgrundlaget (og de øvrige opgaver vedrørende den praktiske gennemførelse, herunder udbetaling af lån).

Skatteministeriet stiller oplysninger til rådighed til brug for opgørelse af indkomstgrundlaget, jf. servicelovens § 183.

Ændrede økonomiske forhold på udnyttelsestidspunktet kan medføre ændring i forholdet mellem den afdragspligtige og afdragsfri del af lånet, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3. Ændrede økonomiske forhold i løbet af 6-årsperioden medfører ikke ændring i beregningen af støtten. Der kan dog eventuelt være grundlag for henstand eller eftergivelse, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 1.

Afdragsfrihed under uddannelse

197. Efter bekendtgørelsens § 8, stk. 8, kan der til modtagere af bilstøtte under uddannelse gives afdragsfrihed, så længe uddannelsen varer. Det er en betingelse, at modtagerens årlige erhvervsindtægt eller det der træder i stedet, f.eks. revalideringsydelse, ikke overstiger et beløb svarende til 48/72 af lånet efter bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1. Ankestyrelsen fandt i en afgørelse refereret i principafgørelse C-15-06, at en bevilget afdragsfrihed under uddannelse kunne opretholdes, også i den periode, hvor borgeren var på barselsorlov fra uddannelsen.

Ved periodens afslutning afskrives et beløb svarende til, hvad der i perioden skulle have været betalt.

Det er ikke en betingelse for afdragsfrihed under uddannelse efter bekendtgørelsens § 8, stk. 8, at billånet er bevilget til at dække et kørselsbehov til og fra en uddannelse. Der kan således godt gives afdragsfrihed, hvis modtageren efterfølgende går ind i et uddannelsesforløb.

SU og handicaptillæg til SU efter SU-loven og indtægt fra pension og renteindtægt betragtes ikke som erhvervsindtægt eller anden ydelse, der træder i stedet for erhvervsindtægt.

Kapitel 17

Afgiftsfritagelse

Bilbekendtgørelsen

§ 10. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om fritagelse for afgifter, jf. stk. 2 og 3, når det vurderes, at ansøgeren er berettiget til støtte til erhvervelse af bil efter § 114 i lov om social service og §§ 1-4 i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Efter § 16, stk. 1, i lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. kan personer med varigt nedsat funktionsevne, som efter lov om social service kan opnå støtte til erhvervelse af bil, fritages for vægtafgift og tillægsafgift for privat anvendelse. Afgiftsfritagelsen gælder kun, så længe køretøjet er registreret for og benyttes af den pågældende.

Stk. 3. Efter § 7, stk. 1 og 3, i lov om afgift efter brændstofforbrug for visse personbiler kan personer med varigt nedsat funktionsevne, som efter lov om social service kan opnå støtte til erhvervelse af en bil, fritages for afgiften, hvis bilen er benzindreven. Er

bilen dieseldreven, betales udligningsafgift efter de satser, der er fastsat i § 3, stk. 1, B, i lov om afgift efter brændstofforbrug for visse personbiler. Afgiftsfritagelsen og -nedsættelsen gælder kun, så længe køretøjet er registreret for og benyttes af pågældende.

Stk. 4. Efter § 2, stk. 1, nr. 6, litra b, i lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv. er køretøjer fritaget for registreringsafgift, hvis køretøjet er omfattet af § 5 a, stk. 1, nr. 2, i lov om registreringsafgift af motorkøretøjer, jf. bekendtgørelse nr. 124 af 8. februar 2011 af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer, og fritaget for vægtafgift efter § 16 i lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v., eller fritaget for afgift efter § 7 i lov om afgift efter brændstofforbrug for visse personbiler, eller som eventuelt med reduceret sædeantal anvendes af eller til brug for kørestolsbrugere.

Fritagelse for vægtafgift og afgift efter brændstofforbrug

198. Afgørende for, om en borger er berettiget til afgiftsfritagelse, jf. bilbekendtgørelsens § 10, er, at den pågældende opfylder betingelserne for støtte til køb af bil. Det er således ikke noget krav, at der er ydet lån til køb af bilen.

Ansøges der både om lån og afgiftsfritagelse, vil fritagelsen gælde fra bilens registrering. Hvis borgeren i forvejen har en bil, hvortil der ikke er ydet støtte, og der samtidigt ansøges om støtte til køb af bil og afgiftsfritagelse, bevilges der afgiftsfritagelse på den »eksisterende« bil fra den første i måneden efter ansøgningens indgivelse, og indtil bilen er udskiftet med den bevilgede bil.

Hvis der alene ansøges om afgiftsfritagelse, bevilges fritagelsen fra den første i måneden efter ansøgningens indgivelse.

Personbiler, der er indregistreret første gang efter den 1. juli 1997, er omfattet af loven om afgift efter brændstofforbrug. Efter denne lov kan der bevilges fritagelse for brændstofforbrugsafgift efter samme retningslinier som for vægtafgift.

Fritagelse for registreringsafgift

199. Busser (dvs. biler konstrueret til befordring af mere end 9 personer) til kørestolsbrugere, som er fritaget for vægtafgift eller afgift for brændstofforbrug, er fritaget for registreringsafgift, jf. § 2, stk. 1, nr. 6 litra b, i lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv.

I en kendelse fra Landsskatteretten blev der i vurderingen af, om en person er at anse som kørestolsbruger i registreringsafgiftslovens forstand lagt vægt på følgende kriterier: »Retten måtte lægge til grund, at klageren har nedsat gangfunktion, og at hun af denne årsag har en Mini Crosser til rådighed. Efter det oplyste må det endvidere lægges til grund, at klageren ikke anvender den omhandlede Mini Crosser konstant, idet hun har en gangdistance på op til 50 meter, men at hun også anvender Mini Crosseren

indendørs, herunder til indkøb og arbejde. Efter det oplyste om klagerens handicap, herunder hendes meget begrænsede gangdistance samt om hendes deraf følgende ganske betragtelige brug af og afhængighed af den omhandlede Mini Crosser, finder retten efter en konkret vurdering, at den under disse omstændigheder må anses for en kørestol, således at betingelserne i RGAL § 2, stk. 1, nr. 6 b, for afgiftsfritagelse er opfyldt« (Kendelsen er af 26. september 2002 og har sagsnummer 2-2-1622-0016).

Familier og værger med børn i kørestole er også omfattet af reglen om fritagelse for registreringsafgift.

Spørgsmålet om omfanget af nedstoling af den enkelte bus afgøres konkret under hensyn til den pågældendes funktionsnedsættelse. Det er en betingelse for afgiftsfritagelse, at køretøjerne oprindeligt fra fabrikken er beregnet til befordring af mere end 9 personer, føreren medregnet, det vil sige opfylder den afgiftsmæssige definition for busser efter § 5 a, stk. 1, nr. 2, jf. lov om registreringsafgift af motorkøretøjer mv.

Bussen registreres med gule nummerplader.

Kapitel 18

Genbevilling af bil

Betingelser for lån til udskiftning

Bilbekendtgørelsen

§ 11. Der kan tidligst ydes støtte til genbevilling af bil 6 år efter registreringen af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. § 7, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Der kan dog ydes støtte før 6 års periodens udløb,

1) når det ved erklæring fra en synsvirksomhed dokumenteres, at udskiftning af bilen er nødvendig,

2) når bilen er totalskadet, eller

3) når bilen ikke længere er egnet på grund af en ændring af ansøgerens funktionsevne.

Stk. 3. Ved genbevilling efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen anvende en forenklet sagsbehandlingsprocedure, hvor afgørelse træffes uden, at der indhentes yderligere oplysninger i forbindelse med ansøgning og genbevilling af bil. Proceduren kan anvendes, hvis ansøgerens funktionsnedsættelse og kørselsbehov i al væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsen sidst traf afgørelse om støtte til køb af bil, og ansøgeren underskriver en tro og love-erklæring herom.

Støtte til genbevilling af bil normalt tidligst efter 6 år

200. Efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1, kan der tidligst ydes støtte til ny bil, når den eksisterende er 6 år gammel. Hvis betingelserne for lån fortsat er opfyldt, vil modtageren som udgangspunkt have ret til udskiftning efter 6 år.

Sagen kan dog tages op tidligere, hvis der foreligger særlige forhold, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, og nedenfor under punkt 202ff.

Modtageren er som udgangspunkt berettiget til støtte til udskiftning efter 6 års periodens udløb, forudsat at de almindelige helbredsmæssige og sociale betingelser for støtte fortsat er opfyldt.

Bilens tilstand kan derimod ikke indgå i vurderingen af, om der kan ske udskiftning ved 6 års periodens udløb.

Det forhold, at borgeren tidligere har modtaget støtte til køb af bil, kan ikke i sig selv begrunde fornyet støtte, men alene indgå som et moment i helhedsvurderingen af funktionsevnen og behovet for bil. Se hertil principafgørelse C-37-00.

I de tilfælde, hvor borgeren tidligere har modtaget støtte til køb af bil, og hvor den pågældende efter 6 år ønsker at ansøge om en ny bil, skal kommunalbestyrelsen hurtigst muligt vurdere, om der er sket ændringer i funktionsnedsættelsen. Denne vurdering bestyrkes af borgerens egen vurdering af funktionsevnen art og omfang samt de oplysninger, der i øvrigt umiddelbart foreligger.

Forenklet procedure ved genbevilling

201. Kommunalbestyrelsens sagsbehandling i genbevillingssager kan ske efter en forenklet sagsbehandlingsprocedure, hvor der træffes afgørelse uden, at der indhentes yderligere oplysninger. En betingelse for at anvende denne procedure er, at borgerens forhold, hvad angår funktionsnedsættelse og kørselsbehov, i al væsentlighed er uforandret, siden kommunalbestyrelsen sidst traf afgørelse om støtte til køb af bil. Det er desuden en betingelse, at borgeren er indforstået med at underskrive en tro og love-erklæring herom. Det er kommunalbestyrelsens pligt at vejlede borgeren om, hvilke konkrete oplysninger som er væsentlige i forbindelse med afgørelsen, og om hvad en tro og love-erklæring betyder for kommunalbestyrelsen og borgeren, herunder at borgeren naturligvis er forpligtet til at give korrekte og retvisende oplysninger om sine forhold af relevans for afgørelsen.

Reglen fremgår af bekendtgørelsens § 11, stk. 3. Formålet med denne regel er, at kommunalbestyrelsen i sager, som fremstår uproblematisk, bruger færrest mulige ressourcer i sagsbehandlingen og samtidig træffer afgørelse hurtigst muligt. Med reglen ønskes konkret stillingtagen til ethvert sagsbehandlings-skridt, så det f.eks. undgås, at der automatisk indhentes en speciallægeerklæring i en ukompliceret genbevillingssag, hvor der er uforandrede forhold.

Er betingelserne for den forenklete sagsbehandlingsprocedure til stede kan kommunalbestyrelsen, hvis den ønsker det, foretage en sagsbehandling alene baseret på de oplysninger, der allerede foreligger i sagen. Det vil sige de oplysninger, som lå til grund for den seneste afgørelse om bilstøtte. Dette ændrer dog ikke på, at kommunalbestyrelsen også i dette tilfælde fortsat er forpligtet til at oplyse sagen i nødvendigt omfang efter de almindelige forvaltningsretlige regler om pligt til at oplyse sagen. Hvis kommunalbestyrelsen derfor skønner, at det er nødvendigt at indhente yderligere oplysninger, skal dette også ske efter, at en borger måtte have underskrevet en tro og love-erklæring.

Betingelserne for støtte til køb af bil skal altid være opfyldt på det aktuelle afgørelsestidspunkt.

Førtidig udskiftning

202. Udskiftning, før der er forløbet 6 år, kan komme på tale, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2.

203. Bekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 1, sigter til de såkaldte »mandagsbiler« eller biler, der er belastet med tekniske problemer i et sådant omfang, at bilen praktisk taget ikke kan anvendes eller er uforholdsmæssig reparationskrævende. Der skal i disse tilfælde indhentes en erklæring fra en synsvirksomhed.

204. Ved totalskade, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 2, må man være opmærksom på, at hvis bilen totalskades inden for det første år, og forsikringsselskabet stiller en ny bil af samme mærke og indretning til rådighed, kan det være hensigtsmæssigt at indføre den nye bil i gælds brevet, således at de hidtidige vilkår videreføres i den nye bil. I disse tilfælde vil udskiftningen dog tidligst kunne ske 6 år fra den nye bils registreringstidspunkt.

205. Førtidig udskiftning efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 3, vil normalt være begrundet i en forværring af modtagerens helbredstilstand. Man skal i den forbindelse være særlig opmærksom på, at funktionsnedsættelser, der har et progredierende forløb, ofte vil kunne medføre et behov for førtidig udskiftning.

I særlige tilfælde vil en varig bedring af helbredstilstanden kunne føre til førtidig udskiftning, f.eks. hvis ændringen medfører, at modtageren i fremtiden vil være i stand til selv at føre bil, men at det vil være nødvendigt med indretninger, som ikke kan indbygges i den nuværende bil.

Bekendtgørelsens § 11, stk. 2, nr. 3, sigter i øvrigt ikke alene til ændringen af helbredssituationen, men mere bredt på situationer, hvor der er sket en ændring i modtagerens samlede funktionsniveau. Det kan f.eks. være, fordi en ægtefælle, der tidligere har kunnet hjælpe med ind- og udstigningen og placering af kørestol, ikke længere har mulighed for at hjælpe.

Salgsprovenuets betydning ved genbevilling og ophør af støtte

206. Efter bilbekendtgørelsens § 12, stk. 1 og 2, skal nettoprovenuet, altså det overskydende beløb, der er fremkommet ved salget af bilen, efter at enhver har fået sit, anvendes til afdrag på den nye bil. Se kapitel 19 nedenfor.

Hvis borgeren ikke ønsker at søge om støtte til køb af bil igen, tilfalder det overskydende beløb, efter betaling af eventuel restgæld, borgeren. Ved dødsfald, tilfalder det overskydende beløb efter indfrielse af lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, dennes bo.

Kapitel 19

Salgsprovenuets betydning ved lån til udskiftning

Bilbekendtgørelsen

§ 12. Hvis ansøgeren bevilges en bil efter § 7, stk. 1, og ansøgeren på ansøgningstidspunktet ejer en bil, hvortil der er ydet støtte, skal nettoprovenuet, jf. stk. 3, ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet, jf. stk. 3, fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige

del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives.

Stk. 2. Hvis ansøgeren får bevilget en bil efter § 7, stk. 2, og ansøgeren på ansøgningstidspunktet ejer en bil, hvortil der er ydet støtte, skal nettoprovenuet ved salget af denne bil, jf. stk. 3, fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i stk. 1.

Stk. 3. Nettoprovenuet udgøres af bilens salgspris eller bilens forsikringssum efter fradrag af eventuelle salgsomkostninger samt fradrag af ansøgerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af eventuel restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Hvis ansøgeren har foretaget merkøb, skal provenuet fra salget af bilen således fordeles mellem ansøgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som ansøgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, før nettoprovenuet anvendes som efter stk. 1 og stk. 2. Ansøgeren råder frit over sin andel af et eventuelt provenu.

Stk. 4. En eventuel udækket restgæld afskrives, medmindre der er givet eftergivelse efter § 19, eller lånet er misligholdt, jf. § 17.

Stk. 5. Hvis ikke ansøgeren ønsker at søge om støtte på ny, eller hvis ansøgeren er død, tilfalder et eventuelt restbeløb efter indfrielse af lån efter § 7, stk. 1 og 2, ansøgeren henholdsvis dennes bo.

Forholdsmæssig fordeling af provenu

207. Hvis borgeren har foretaget merkøb i den bil, hvortil der tidligere er bevilget støtte, skal borgeren have en forholdsmæssig andel af provenuet fra den tidligere bil, før det resterende provenu anvendes til en eventuel genbevilling af støtte til køb af bil. Provenuet fra salget af bilen eller forsikringssummen for en totalskadet bil fordeles mellem borgeren og kommunalbestyrelsen efter samme fordelingsnøgle, som borgeren og kommunalbestyrelsen har betalt bilen efter, da den blev købt, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 3, jf. stk. 1 og 2.

Det betyder, at hvis borgeren har foretaget et merkøb svarende til f.eks. 1/3 af bilens samlede købssum eksklusive kommunalbestyrelsens udgift til særlig indretning, skal borgeren ligeledes have 1/3 af provenuet udbetalt, før de resterende 2/3 anvendes til udskiftning af bil.

Merkøb omfatter først og fremmest køb af en dyrere og bedre bil, men omfatter også andre investeringer, som er en naturlig del af bilen, og som indgår i bilen ved videresalg. Det betyder, at merkøb skal forstås bredt, og det omfatter som udgangspunkt alle naturlige merkøb, herunder tilbehør til bilen som foretages i forbindelse med bilens anskaffelse, og som således indgår i regningen for bilen. Hvis et merkøb ønskes taget i betragtning, skal borgeren i forbindelse med salget af den tidligere bil kunne dokumentere, at disse merkøb indgår i salget, og dermed bidrager til bilens provenu. Merkøb som foretages senere end i forbindelse med bilens erhvervelse, indgår som udgangspunkt ikke i beregningen af et forholdsmæssigt provenu.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af almindeligt lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1

208. Ejer modtageren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der har været ydet lån, skal nettoprovenuet ved salget af denne bil anvendes til afdrag på den nye bil. Nettoprovenuet, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 3, fratrækkes ved beregningen af det nye lån efter § 7, stk. 1, først i den beregnede tilbagebetalingspligtige del. Et herefter resterende provenu fratrækkes i den del af lånet, der nedskrives. Ved nettoprovenu forstås ifølge bekendtgørelsens § 12, stk. 3, bilens salgspris efter fradrag af salgsmkostninger samt fradrag af modtagerens eventuelle andel af provenuet og fradrag af restgæld til kommunalbestyrelsen i forhold til tidligere lån. Ejer borgeren på ansøgningstidspunktet en bil, hvortil der alene er ydet afgiftsfritagelse eller -nedsættelse, jf. bekendtgørelsens § 10, eller tilskud til særlige indretninger, indgår provenuet ikke i låneberegningen.

Resterer der efter bilens salg en restgæld til det offentlige, er denne forfalden til betaling, før det nye lån kan udbetales. Dog er der mulighed for en afdragsordning, henstand eller eftergivelse af en sådan restgæld, jf. bilbekendtgørelsens § 12, stk. 4, jf. § 19.

Finder eftergivelse ikke sted, vil den gamle restgæld eventuelt kunne afvikles sammen med det nye lån under forudsætning af, at det nye lån plus den gamle restgæld ikke overstiger lånerammen i bekendtgørelsens § 7, stk. 1. Det nye lån deles i to halvdele, en afdragspligtig og en afdragsfri (dvs. den del der nedskrives), og den gamle restgæld, som var et betalingspligtigt beløb, lægges til det nye lån i dettes afdragspligtige del. Det nye gældsbrev skal omfatte det samlede beløb af det nye lån og den gamle restgæld.

Er eller har modtageren været under uddannelse, henvises til bekendtgørelsens § 8, stk. 8, om afskrivning efter bevilget afdragsfrihed.

Nettoprovenuets anvendelse ved bevilling af supplerende lån efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2

209. Hvis modtageren bevilges en bil efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2, og modtageren på ansøgningstidspunktet ejer en bil, hvortil der er ydet støtte, skal nettoprovenuet ved salget af denne bil, jf. § 12, stk. 3 (se punkt 206 for definition af »nettoprovenu«), fratrækkes i det supplerende lån, jf. § 7, stk. 2. Et eventuelt overskydende beløb fratrækkes i lånet efter § 7, stk. 1, som beskrevet i stk. 1.

Kapitel 20

Særlige indretninger

Bilbekendtgørelsen

§ 13. Der kan ydes tilskud til nødvendig indretning af en bil, uanset om der kan ydes støtte til anskaffelse af bil efter §§ 1-4, hvis

- 1) politiet har stillet krav om det,
- 2) hvis ansøgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det, eller
- 3) hvis det letter ansøgerens placering i bilen.

Stk. 2. Tilskud til automatisk transmission, der udgør 23.389 kr., er dog betinget af, at bilen er under 1 år og er forsynet med indretningen fra fabrikken.

Stk. 3. Tilskuddet kan ydes til flere inden for samme husstand. Tilskud er betinget af, at bilen tilhører ansøgeren eller en anden person inden for husstanden, og at bilen ikke er forsynet med indretningen fra fabrikken.

Stk. 4. Hjælp til reparation, udskiftning og afmontering af nødvendig indretning efter stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2 ydes efter behov.

Stk. 5. Der ydes ikke efter servicelovens § 114 hjælp til udgifter, som følger af brug af den særlige indretning, f.eks. til rengøring eller vedligeholdelse.

Indretningen skal være nødvendig

210. Tilskud til nødvendig indretning af bil ydes, når politiet har stillet krav herom, eller når borgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det, f.eks. på grund af smertetilstande eller skånehensyn. Dette følger blandt andet af Ankestyrelsens afgørelse refereret i principafgørelse C-1-07, hvor Ankestyrelsen fandt, at der efter en konkret vurdering kunne bevilges tilskud til særlig indretning i form af et klimaanlæg, hvis klimaanlægget efter en konkret vurdering måtte anses for en nødvendig indretning som følge af borgerens helbredsmæssige forhold.

Endvidere sigter bestemmelsen til indretninger, der tjener til at lette borgerens placering i bilen, f.eks. glideskinner til sæde, særligt tilpasset sæde, drejesæde, hævesæde, lift, eller til at lette placeringen af nødvendige hjælpemidler, f.eks. slisker, kran og trailer. Hvis modtageren ikke selv skal køre bilen, og der i chaufførens kørekort er stillet krav om særlige indretninger, kan der også ydes tilskud hertil.

Tilskud til særlige indretninger kan ydes, selv om borgeren ikke opfylder betingelserne for at få lån til køb af bil.

Søges der alene om tilskud til særlige indretninger, bør borgeren vejledes om muligheden for at søge lån og afgiftsfritagelse eller nedsættelse.

Bestemmelsen i bilbekendtgørelsens § 13 vedrører kun indretninger, som skal indbygges i bilen efter levering fra fabrikken, bortset fra biler med »født« automatisk transmission. En indretning kan altså ikke anses for særlig indretning, hvis den findes i bilen ved levering fra fabrikken, dog undtagen automatisk

transmission. Det er dog ikke nok, at en særlig indretning bliver indbygget i bilen efter levering fra fabrikken, for at anse den for omfattet af bekendtgørelsens § 13. Ankestyrelsen har i principafgørelse C-29-08 fundet, at det derudover er afgørende, om indretningen kan anses for nødvendig som følge af borgerens funktionsnedsættelse, og at der ikke er tale om standardudstyr. Ankestyrelsen lagde i den konkrete sag endvidere vægt på, at der var tale om udstyr, der efter en konkret vurdering normalt blev leveret og indsat i den konkrete bilmodel før levering fra fabrikken.

211. Borgerens indkomstforhold er uden betydning for tilskuddet, der ydes ved dækning af de faktiske udgifter til indbygningen.

Forinden særlige indretninger iværksættes, skal tilbud indsendes til godkendelse hos kommunalbestyrelsen. Er der alternative muligheder, må sådanne overvejes. Der kan også være tale om overflytning af tidligere ydede indretninger.

Der kan ydes tilskud til nødvendige indretninger i en tidligere registreret bil, hvis det skønnes rimeligt under hensyn til bilens stand og alder, udgiften ved indretningen og borgerens forhold i øvrigt, dog normalt under forudsætning af, at den foreslåede løsning formodes at være brugbar i en 6-årig periode.

Tilskud til automatisk transmission

212. Tilskud til automatisk transmission, som bilen er »født« med, er betinget af, at bilen er under 1 år, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Tilskuddet udgør 23.389 kr. (pr. 1. januar 2012), uanset om den faktiske prisforskel på en given biltype med og uden automatisk transmission er større eller mindre end tilskuddet. Der kan ydes tilskud til automatisk transmission, uanset om der samtidig ydes lån til anskaffelse af bilen.

Særlig indretning til flere inden for samme husstand

213. Efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 3, kan tilskud til nødvendig særlig indretning ydes til flere inden for samme husstand. Dette gælder som udgangspunkt kun for ægtefæller, samlevende, børn og andre, der er omfattet af husstanden. Naboen, anden familie, venner, bekendte m.fl. er således ikke omfattet.

Udskiftning af den særlige indretning

214. Efter bekendtgørelsens § 13, stk. 4, ydes der hjælp til udskiftning af den særlige indretning. Udskiftning af den særlige indretning ydes efter behov.

Det er vigtigt at sikre sig, at bilens tilstand både kvalitets-, sikkerheds- og driftsmæssig er i forsvarlig stand, så bilen er egnet til modtagerens brug. Bliver anvendelse af den særlige indretning umuliggjort, f.eks. ved trafikuheld, bør modtageren, hvis det er muligt i den nuværende bil, forsynes med en indretning, der midlertidigt erstatter det tabte uden unødigt forsinkelse.

Reparation af den særlige indretning

215. Efter bilbekendtgørelsens § 13, stk. 4, ydes der hjælp til nødvendige reparationer af den særlige indretning.

Kommunalbestyrelsen må være opmærksom på købelovens reklamationsregler (den 2-årige reklamationsfrist eller eventuelt løfte eller aftale om garanti eller fri service).

Kommunalbestyrelsen skal sikre sig, at den nødvendige særlige indretning repareres på forsvarlig måde, og at modtageren lider mindst muligt afsavn. Afgørelse om reparation af en særlig indretning i handicappbiler skal ske hurtigst muligt og således uden unødigt lang sagsbehandlingstid, jf. de almindelige

regler om krav om hurtig sagsbehandling. Formålet hermed er at undgå lang sagsbehandling, og at borgeren må undvære sin bil i unødigt lang tid. Der skal i den forbindelse tages stilling til, hvordan borgerens behov for kørsel mest hensigtsmæssigt kan dækkes, mens bilen reparerer, herunder om tilskud til udgiften til af borgerens kørsel i reparationstiden skal dækkes ved hjælp af servicelovens §§ 41 og 100 om merudgiftsydelse til henholdsvis børn og voksne.

Det er en betingelse, at modtageren dels tegner den lovpligtige ansvarsforsikring og afholder udgiften hertil, dels holder bilen kaskoforsikret for bilens fulde værdi inklusiv den særlige indretning, som bilen efterfølgende er blevet forsynet med efter bekendtgørelsens § 13, jf. § 15, stk. 1, nr. 4.

Hvis modtageren har anskaffet sig en anden særlig indretning end den af kommunalbestyrelsen bevilgede, og kan kommunalbestyrelsen dokumentere, at den konkrete reparation af den valgte indretning er dyrere, end reparationen af den bevilgede særlige indretning ville have været, skal modtageren selv betale prisforskellen.

Afmontering af særlig indretning

216. I ganske særlige tilfælde kan borgeren få tilskud til afmontering af særlig indretning. Dette vil være tilfældet, hvis afmonteringen af de særlige indretninger er påkrævet, hvis bilen fortsat skal være anvendelig for kørsel af borgeren. Ankestyrelsen fandt i principafgørelse C-36-01, at en borger var berettiget til afmontering af særlig indretning i et tilfælde, hvor borgeren ikke længere selv var i stand til at føre bilen, og derfor var afhængig af forskellige ledsagere som chauffør. Hvis bilen derfor fortsat skulle anvendes af borgeren til befordring, var der behov for afmontering af den særlige indretning i bilen.

I de tilfælde, hvor borgeren ikke længere selv er i stand til at køre bilen, men i stedet f.eks. skal køres af en anden f.eks. en ledsager, vil det typisk være en synsvirksomhed, der stiller krav om afmontering af særlig indretning, der tidligere er monteret i bilen med henblik på, at borgeren selv skulle køre bilen.

Udgifter som følge af brug af den særlige indretning

217. Der ydes ikke hjælp til dækning af udgifter, der følger af brug af den særlige indretning, f.eks. til rengøringsmidler og almindelig vedligeholdelse, jf. bilbekendtgørelsens § 13, stk. 5. I særlige tilfælde kan der ydes hjælp efter servicelovens §§ 41 eller 100 om nødvendige merudgifter til henholdsvis børn og voksne.

Kapitel 21

Tilskud til kørekort

Bilbekendtgørelsen

§ 14. Når betingelserne for støtte til køb af bil, jf. §§ 1-4, er opfyldt, kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning og en kontrollerende køreprøve samt, hvis det er nødvendigt, en vejledende helbredsmæssig køretest hos politiet. Der kan endvidere ydes tilskud til betaling af lægeerklæring i forbindelse med ansøgning om støtte til køb af bil samt til fornyelse af kørekort af helbeds-

mæssige årsager, når betingelserne for støtte til køb af bil i øvrigt er opfyldt. Endelig kan der ydes tilskud til betaling af køreundervisning af en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelserne for støtte til køb af bil.

Stk. 2. Til opnåelse eller fornyelse af kørekort ydes tilskud til det antal køretimer, som under hensyn til ansøgerens helbredstilstand og alder anses for rimeligt. Hvis en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, modtager køreundervisning efter stk. 1, ydes tilskuddet til det antal køretimer, der anses for rimeligt.

Stk. 3. Hvis køreundervisningen skal finde sted i ansøgerens egen bil på grund af dennes særlige indretning, kan der ydes tilskud til betaling af på- og afmontering af skolepedaler.

Køreundervisning, kontrollerende køreprøve og køretest

218. Efter bilbekendtgørelsens § 14 kan der ydes tilskud, til køreundervisning og til udarbejdelse af lægeerklæring i forbindelse hermed, til borgere i forbindelse med støtte til køb af bil, og når det som led i sagsbehandlingen skal undersøges, om borgeren selv har mulighed for at føre en bil.

Tilskud kan også ydes, hvis borgerens kørekort skal fornyes enten på grund af tidsbegrænsning eller på grund af helbredsmæssige ændringer, forudsat betingelserne for støtte til køb af bil i øvrigt er opfyldt.

Stiller politiet krav om, at der skal ske en vejledende og orienterende køreprøve i skolevogn eller særlig indrettet skolevogn, betales denne udgift som tilskud.

Stiller politiet krav om, at borgeren skal have køretimer, forinden afgørelse om kørekort kan træffes, eller skønner kommunalbestyrelsen, at dette er nødvendigt, afholder kommunalbestyrelsen udgiften.

Hvis muligheden for at opnå eller forny kørekort under hensyn til borgerens helbredsforhold og alder skønnes at være ringe og forbundet med uforholdsmæssige udgifter til køreundervisning og indretning af bil, bør tilskuddet vurderes i forbindelse med bekendtgørelsens § 6. Hvis borgeren herefter ikke skønnes selv at være i stand til at føre bilen, må det overvejes, om der er anden chaufførmulighed, eller om borgerens kørselsbehov mere hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Til opnåelse eller fornyelse af kørekort ydes et tilskud til det antal køretimer, som under hensyn til borgerens helbredstilstand og alder må anses for rimeligt. Der angives således ofte et loft for, hvor mange timer den pågældende formodes at skulle bruge til opnåelse eller fornyelse af et kørekort.

Efter § 14, stk. 1, ydes der tilskud til køreundervisning af en person, der godkendes som chauffør for et barn eller en ung under 18 år, der opfylder betingelserne for støtte til køb af bil. Tilskud ydes til den person, der skal varetage den væsentligste del af kørslen for barnet, og kan ydes, selv om en anden person i husstanden har kørekort.

Der ydes kun tilskud til køreundervisning til én person i forbindelse med bevilling af støtte til køb af bil. Opstår der senere ændringer i barnets familiemæssige forhold, der medfører behov for kørekort til en anden af barnets pårørende, kan køreundervisningen dog betales.

Ankestyrelsen fandt desuden ifølge principafgørelse C-45-03, at det ikke var udelukket, at der i ganske særlige tilfælde kunne være tale om, at en forælder i forbindelse med samvær varetog kørsel i et sådant omfang, at der efter en konkret og individuel vurdering ville kunne ydes tilskud til kørekort til pågældende, selvom den forælder, som barnet boede hos, varetog den væsentligste del af kørslen.

Køreundervisning i forbindelse med beskæftigelse

219. Ifølge lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 74, om hjælp til arbejdsredskaber, arbejdspladsindretninger mv., kan kommunalbestyrelsen give en borger med begrænsninger i arbejdslevnen, der er ansat, eller som skal ansættes på arbejdsmarkedet, hjælp til arbejdsredskaber, arbejdspladsindretninger samt hjælp til kortvarige kurser, herunder erhvervelse af kørekort, som har afgørende betydning for, at pågældende kan fastholde eller opnå beskæftigelse.

Kommunalbestyrelsen kan yde hjælp efter § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når hjælp efter anden lovgivning, herunder serviceloven, ikke er tilstrækkelig til at kompensere for den pågældendes begrænsninger i arbejdslevnen.

Der er hverken i bilbekendtgørelsens § 14 eller § 74 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats mulighed for at yde hjælp til kørekort i andre situationer end de nævnte.

Ægtefællers mulighed for at få tilskud til betaling af køreundervisning

220. Hvor borgeren ikke selv skønnes at kunne føre bilen på forsvarlig vis, må det overvejes, om der er en anden chaufførmulighed, eller om kørselsbehovet mere hensigtsmæssigt tilgodeses ved andre ordninger.

Hvis en ægtefælle eller andre ønsker at påtage sig at være chauffør for borgeren, skal eventuel dækning af udgifter til kørekort ske efter andre regler, hvor der kan være mulighed for at få tilskud til betaling af køreundervisning, f.eks. aktivlovens § 81, pensionslovgivningen eller i forbindelse med kontanthjælp og aktivering, kan der ydes hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en borger, der kommer ud for ændringer i sine forhold

Udstedelse af kørekort til unge under 18 år

221. Unge mellem 15 og 18 år, der har behov for bil for f.eks. at følge en uddannelse på HF eller gymnasium, kan søge støtte til en bil, de selv kan føre, idet de efter færdselslovens § 57 kan opnå kørekort til et langsomtkørende motorkøretøj.

Parkeringskort

222. Hvis der af hensyn til parkeringslempelser og lignende er behov for parkeringskort, kan der udstedes et særligt parkeringskort til borgere med nedsat funktionsevne gennem Danske Handicaporganisationer, jf. Færdselslovens §§ 88 a, 108, stk. 8, og 134 b. Der henvises i øvrigt til bekendtgørelse nr. 661 af 11. juni 2010 om parkeringskort for personer med handicap.

Kapitel 22

Vilkår for støtte

Bilbekendtgørelsen

§ 15. Som vilkår for lån efter § 7, stk. 1 og 2, gælder:

- 1) Lånet skal anvendes til køb af fabriksny bil, jf. dog stk. 2 og 3.
- 2) Bilen skal registreres i navnet på den person, der har modtaget støtte.
- 3) Centralregistret for motorkøretøjer registrerer bilen med en klausul om, at ejer/brugerskifte inden 6 år efter registreringen kun kan finde sted efter forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen.
- 4) Bilen skal holdes kaskoforsikret for bilens fulde værdi inklusiv nødvendig indretning, som bilen efterfølgende er blevet forsynet med efter § 13.
- 5) De helbredsmæssige og eventuelle erhvervs- eller uddannelsesmæssige forudsætninger for støtte skal fortsat være til stede, jf. §§ 1-4.
- 6) Bilen skal i videst mulig omfang anvendes til at dække det totale kørselsbehov for den person, der har modtaget støtte.
- 7) Bilen må ikke overdrages, udlejes, udlånes i længere tid.
- 8) Bilen må ikke stilles som pant eller anden form for sikkerhed for gæld, som ikke vedrører den.
- 9) Det fastsatte afdragsvilkår skal overholdes.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, kan der ydes støtte til bil, som ansøgeren eller en anden person i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år. Støtten ydes med virkning fra bilens første registrering.

Stk. 3. Der kan ligeledes uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, ydes støtte til bil, hvis bilen tidligere er bevilget efter servicelovens § 114 og samtidig er under 2 år gammel regnet fra bilens første registrering. Det er en betingelse, at bilen sikkerheds-, drifts- og kvalitetsmæssigt er i forsvarlig stand og samtidig kan forventes at holde i 6 år. Ansøgeren kan ikke pålægges at tage imod en brugt bil.

Køb af fabriksny bil eller mulighed for køb af en brugt bil

223. Efter bilbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, skal lånet anvendes til køb af en fabriksny bil, jf. dog § 15, stk. 2 og 3.

Ankestyrelsen fandt dog i principafgørelse nr. 129-10, at kommunen ikke kunne begrænse anvendelse af støtte til kun at gælde biler købt i Danmark. I den konkrete sag var en bil købt i Tyskland på en 1-dagsregistrering ikke i strid med kravet om, at støtten skulle anvendes til en fabriksny bil.

Lån til ibrugtagne biler

224. Ifølge bilbekendtgørelsens § 15, stk. 2, kan der ydes støtte til bil, som modtageren eller en anden i husstanden har købt fabriksny inden for det sidste år. Støtten ydes med virkning fra bilens første registrering.

225. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, ydes støtten (herunder afgiftsfritagelse eller -nedsættelse efter § 10) med virkning fra bilens første registrering for modtageren. Den afdragsfri del af lånet beregnes som halvdelen (evt. reguleret efter modtagerens indkomstgrundlag) af bilens pris på anskaffelsestidspunktet - dog højst den gældende låneramme på udnyttelsestidspunktet. Resten af lånet er afdragspligtigt.

Det beregnede lån udbetales herefter med det fulde afdragsfrie beløb samt den afdragspligtige del af lånet med fradrag af de månedlige afdrag, der skulle have været betalt i perioden fra bilens første registrering og frem til lånets udbetaling. Den afdragsfrie del af lånet nedskrives samtidig med virkning fra bilens første registrering.

Lån til brugte biler

226. En modtager af bilstøtte kan ikke pålægges at tage imod en brugt bil. Men er modtageren enig i at vælge en brugt bil, kan denne vælges under visse forudsætninger: Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 3, kan der uanset kravet om køb af fabriksny bil ydes støtte til bil, hvis bilen tidligere har været bevilget efter servicelovens § 114 og samtidig er mindre end 2 år gammel regnet fra bilens første indregistrering. Det er dog en betingelse, at bilen sikkerheds-, drifts- og kvalitetsmæssigt er i forsvarlig stand og samtidig kan forventes at holde i hele udskiftningsperioden, som er 6 år regnet fra bilen er indregistreret første gang.

Reglen om udskiftning gælder også for brugte biler, hvilket vil sige, at der tidligst kan ydes støtte 6 år efter den første indregistrering af bilen. Der kan dog undtagelsesvist ydes støtte til udskiftning af bil tidligere end seks år efter den første registrering af bil, jf. bilbekendtgørelsens § 11, stk. 2, om førtidig udskiftning.

Modtageren har frit valg med hensyn til, om der skal være tale om en ny bil eller en brugt bil, der opfylder betingelserne for støtte. Modtageren kan således ikke pålægges at tage imod en brugt bil, hvortil der er ydet støtte efter serviceloven.

227. Tidspunktet for bevillingens udnyttelse, jf. bilbekendtgørelsens § 22, stk. 2, er afgørende for størrelsen på tilskuddet, lånet mv.

Bilens registrering

228. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2, stilles der krav om, at bilen registreres i navnet på modtageren af støtten. Det betyder, at en bil skal omregistreres til støttemodtageren, f.eks. hvis den tidligere har været registreret for en ægtefælle eller samlever.

Hvis lånet ydes på baggrund af et barns funktionsnedsættelse, registreres barnet som ejer.

Praktisk gennemførelse af registrering, klausulering og afgiftsfritagelse

229. Kommunalbestyrelsen orienterer forhandleren om lånets størrelse og tilsender forhandleren blanketter til brug ved bilens registrering således, at der ved registreringen indføres klausul om, at ejer- eller brugerskifte inden 6 år efter registreringen kun kan finde sted efter forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 3, og om afgiftsfritagelse, jf. bekendtgørelsens § 10.

Motorkontoret bekræfter ved påtegning på blanketten og påfører dato og registreringsnummer. Færdselslovens § 124 j om betaling for nummerplader finder ikke anvendelse for borgere med handicap, som opfylder betingelserne for, at der kan ydes støtte til erhvervelse af bil i henhold til servicelovens § 114, jf. § 81 i bekendtgørelse nr. 1067 af 11. november 2005 om registrering af køretøjer mv. Ved anmeldelse til syn eller registrering forevises afgørelsen om støtten eller kopi heraf sammen med anmeldelsesblanketten, jf. § 81, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1067 af 11. november 2005 om registrering af køretøjer mv.

230. Er modtageren af bilstøtte ikke myndig, skal bilen registreres med modtageren som ejer og de pårørende som brugere. Disses navne anføres på anmeldelsesblanketten til motorkontoret.

Først når underskrevet gældsbeholdning og dokumentation for kaskoforsikring og motorkontorets attestation foreligger, kan lånet udbetales.

Er bilen registreret før bevillingen, jf. bilbekendtgørelsens § 15, stk. 2 og stk. 3, sker indføjeelse af klausul og afgiftsfritagelse ved henvendelse til Centralregistret for Motorkøretøjer. Der vedlægges bilens registreringsattest og kvitteringer for betalt afgift.

Bevilling af afgiftsfritagelse eller -nedsættelse alene (uden samtidigt lån) sendes til Centralregistret for Motorkøretøjer, vedlagt bilens registreringsattest og kvitteringer for betalt afgift.

Er bilen ikke registreret i modtagerens navn, skal bilen omregistreres, således at modtageren står som ejer eller bruger. Henvendelse herom rettes til Motorkontoret. Der vedlægges bevillingsskrivelse, registreringsattest, anmeldelsesblanket og forsikringsbevis.

Kaskoforsikring

231. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 4, skal modtageren af bilstøtte sørge for, at bilen er kaskoforsikret for bilens fulde værdi. Bilens fulde værdi omfatter eventuel særlig indretning bevilget efter bekendtgørelsens § 13.

Betingelserne for støtte til køb af bil skal fortsat være opfyldt

232. Ifølge bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 5, skal alle de forudsætninger, der ligger til grund for afgørelsen, være opfyldt i hele bevillingsperioden. Det omfatter altså både de helbredsmæssige forhold og kørselsbehov, herunder også sociale forhold som f.eks. boligens placering og muligheden for hjælp fra familiemedlemmer ved ind- og udstigning. Det betyder, at hvis en modtager, der har fået bevilget støtte til køb af bil, flytter til et område, der er bedre dækket af kollektive befordringsmidler, skifter arbejde, ophører med arbejde mv. kan dette medføre, at betingelserne for støtte til køb af bil ikke længere er opfyldt, og at vedkommende derfor ikke længere er berettiget til støtte til køb af bil.

Bilen bør dække det totale kørselsbehov

233. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 6, skal bilen i videst muligt omfang anvendes til at dække det totale kørselsbehov for modtageren af støtte. Se også punkt 162 om kørselsbehovet og om ophold i botilbud. Se dog punkt 171-172 om bilstøtte til børn anbragt uden for hjemmet.

Hvor en borger har opnået støtte til køb af bil, vil dette indgå i vurderingen af pågældendes behov for støtte til befordring efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning eller andre kørselsordninger, herunder i kommunens regi. Støtte til køb af bil udelukker dog ikke, at den pågældende samtidig kan få tilskud efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning eller anden lovgivning til befordring, f.eks. via de offentlige befordringsordninger.

Overdragelse, udlån mv.

234. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 7, er det et krav, at støttemodtageren ved bevilling af bil ikke må overdrage, udleje eller udlåne bilen i længere tid.

I § 15, stk. 1, nr. 7, ligger, at bilen ikke må stilles til rådighed for andre på en sådan måde, at modtageren ikke længere har gavn af bilen og kan disponere over den til enhver tid.

Pant eller anden form for sikkerhed for gæld

235. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 8, må bilen ikke stilles som pant eller anden form for sikkerhed for gæld, som ikke vedrører bilen.

Afdragsvilkår

236. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 9, skal de fastsatte afdragsvilkår overholdes. Se omtalen af afvikling af støtte nedenfor, hvis ikke de i § 15 nævnte vilkår overholdes.

Stiftelse af lån

237. Når kommunalbestyrelsens afgørelse foreligger, og der er skrevet slutseddel, sørger kommunalbestyrelsen for at oprette et gælds-brev, som underskrives af modtageren. Gælds-brevet skal indeholde angivelse af lånets størrelse, afvikling og vilkår, jf. bekendtgørelsens §§ 15 og 17, stk. 2.

I ganske særlige tilfælde, hvor der er begrundet risiko for konkurs eller lignende, kan det være formålstjenligt i stedet for gælds-brev at lave et bilpantebrev. Det stiller kommunalbestyrelsen bedre i forhold til andre kreditorer og i forhold til eventuel efterfølgende gældssanering eller konkurs, hvilket kan være relevant i den konkrete sag. Udgiften hertil påhviler kommunalbestyrelsen, ligesom udgiften til eventuel panthaverdeklaration vil være kommunalbestyrelsens. Panthaverdeklarationen giver kommunalbestyrelsen en tilbagemelding fra forsikringsselskabet, hvis bilen totalskades, eller hvis kaskoforsikringen/ansvarsforsikringen opsiges.

Modtageren skal dokumentere, at der er tegnet kaskoforsikring enten ved påtegning i gælds-brevet eller ved særskilt dokumentation.

Det bør i gælds-brevet angives, at bilen ikke må medtages til udlandet i strid med de bestemmelser, der er fastsat i bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, idet det kan medføre bortfald af støtte, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Udgifterne i forbindelse med lånets stiftelse betales af kommunalbestyrelsen som administrationsudgift.

Er modtageren af bilstøtte umyndig, skal statsforvaltningen give samtykke til gældsstiftelsen. Endvidere skal værgeren normalt også underskrive en friholdelseserklæring, der går ud på, at værgeren friholder den

umyndige for gældsforpligtelser, indtil vedkommende bliver myndig, og samtidig fraskriver sig retten til at gøre eventuelt krav gældende mod den umyndige, når vedkommende bliver myndig.

Kapitel 23

Afvikling af støtte

Bilbekendtgørelsen

§ 17. Hvis vilkårene i §§ 15-16 ikke overholdes, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at lånet, jf. § 7, stk. 1 og 2, skal opsiges, og at afgiftsfritagelsen, jf. § 10, stk. 1-4, skal bortfalde.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om lånets opsigelse, skal restgælden efter § 7, stk. 1 og 2, indfries, herunder også en forholdsmæssig del af eventuelle afdragsfri lån. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om bortfald af afgiftsfritagelsen, bortfalder fritagelsen efter § 10, stk. 1-4, med udgangen af den måned, der følger efter den måned, hvor ansøgeren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, hvis bilen medtages til udlandet i strid med bestemmelserne om at medtage ydelser under midlertidige ophold i udlandet.

Inddragelse af støtte

238. Hvis vilkårene i bilbekendtgørelsens §§ 15 og 16 ikke overholdes, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at støtten skal bortfalde, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 1. Støtten kan også bortfalde, hvis bilen medtages til udlandet i strid med bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om støttens bortfald, underretter kommunalbestyrelsen Centralregistret for Motorkøretøjer om, at afgiftsfritagelsen bortfalder med udgangen af den efterfølgende måned regnet fra det tidspunkt, hvor modtageren af bilstøtte modtager meddelelse om afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 2. Lånet opsiges, og restgælden (inkl. den ikke nedskrevne del af det afdragsfrie lån) kræves indbetalt senest inden udgangen af den efterfølgende måned.

Indfries restgælden, kvitterer kommunalbestyrelsen gælds brevet og indsender bilens registreringsattest til Centralregistret for Motorkøretøjer med anmodning om ophævelse af klausul.

Har modtageren ikke mulighed for at indfri restgælden inden den nævnte frist, kan kommunalbestyrelsen efter bilbekendtgørelsens § 19, stk. 2, tillade afvikling ved en afdragsordning, hvis det skønnes rimeligt. Ved afdragernes fastsættelse tages der hensyn til vedkommendes betalingsevne, herunder formue.

Det anbefales, at afviklingsperioden ved en sådan afdragsordning ikke går udover, hvad der oprindeligt er fastsat i gælds brevet.

Skønnes det ikke muligt at fastsætte en rimelig afdragsordning, må kommunalbestyrelsen vejlede modtageren af bilstøtte med henblik på salg af bilen og eventuelt anden løsning af pågældendes befordringsproblem. Klausulen ophæves først, når gælden er indfriet.

Hvis gælden ikke kan afvikles, som foran beskrevet, kan gælden inddrives efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter, jf. servicelovens § 165, stk. 1.

Støttemodtageren ønsker at indfri lån

Bilbekendtgørelsen

§ 18. En ansøger, der ønsker at indfri et lån før 6-års periodens udløb, skal betale hele restgælden, herunder også en forholdsmæssig del af eventuelle afdragsfri lån.

Stk. 2. Hvis en ansøger, der har modtaget støtte til bil, dør, forfalder restgælden efter § 7, stk. 1 og 2, til betaling. Hvis bilens værdi ved salg ikke dækker gælden, afskrives den udækkede del af lånet.

239. Hvis en støttemodtager ikke længere ønsker at beholde bilen, og dermed ønsker at indfri lån før 6-års periodens udløb, forfalder hele restgælden til betaling, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1.

I disse situationer sender kommunalbestyrelsen pågældende en opgørelse over restgælden, inklusive restgælden på den del af eventuelt afdragsfrit lån, der ikke er nedskrevet.

Kommunalbestyrelsen bør samtidig forhøre sig om baggrunden for ønsket om at indfri lånet, idet ønsket kan være begrundet i en ændring af støttemodtagerens økonomiske, familiemæssige eller helbredsmæssige forhold, som kan give kommunalbestyrelsen anledning til at vejlede om andre befordringsmuligheder, udskiftning af bil, henstand med afdrag eller lignende.

Situationen kan endvidere give anledning for kommunalbestyrelsen til at undersøge, om betingelserne for afgiftsfritagelse fortsat vil være til stede, jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 2. Indfries restgælden, forholdes som beskrevet under punkt 238.

Af hensyn til at bilens ejer kan have brug for registreringsattesten ved salg af bilen, bør sagsbehandlingen gennemføres hurtigst muligt.

Det bemærkes, at afgiftsfritagelse altid ophører ved bilens omregistrering til anden borger.

Afvikling af støtte i forbindelse med dødsfald

240. Efter bilbekendtgørelsens § 18, stk. 2, forfalder restgælden til betaling, hvis modtageren af bilstøtte dør.

Hvis bilens værdi ved salg ikke dækker hele gælden, afskrives den udækkede del af lånet jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 2.

Hvis ægtefællen til den afdøde ønsker at beholde bilen, er det praksis i kommunerne, at der foretages en vurdering af bilens værdi, som herefter lægges til grund for vurdering af indfrielse af restgælden.

Kapitel 24

Henstand og eftergivelse

Bilbekendtgørelsen

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån ved manglende betalingsevne på grund af sygdom, arbejdsløshed m.v.

Stk. 2. Er der i medfør af § 17, stk. 2, truffet afgørelse om indfrielse af restgæld, kan kommunalbestyrelsen dog fastsætte en afdragsordning. Bestemmelsen i stk. 1 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om eftergivelse af lån i en bil, som et barn eller en voksen har fået frakendt som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne, f.eks. flytning til et bo-tilbud eller lignende.

Sygdom og arbejdsløshed

241. Kommunalbestyrelsen kan give henstand med betaling af afdrag ved manglende betalingsevne på grund af sygdom, arbejdsløshed mv., jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 1. Henstand forudsætter, at der er tale om en ændring i støttemodtagerens situation, som medfører, at pågældende ikke kan afdrage uden at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold. Ankestyrelsen fandt i principafgørelse nr. 60-10, at ved vurderingen af, om ansøgeren havde ret til henstand med eller eftergivelse af afdragene på sit billån, skulle der foretages en vurdering af, hvor meget hun kunne afdrage uden at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til hendes eller hendes families underhold. Ved familie måtte forstås egne børn og ægtefælle.

Der kan altså ikke gives henstand i tilfælde, hvor det allerede ved bevilling af bil var åbenbart, at vedkommende ikke kunne afdrage på lånet.

Der kan også gives henstand med en del af afdraget, således at der fastsættes en midlertidig afdragsordning med nedsatte afdrag.

Ved en senere udskiftning kan der tages stilling til eftergivelse, hvis der har været givet henstand, eller hvis afdragsbetingelserne på grund af tilsvarende forhold ikke har været overholdt. Lån kan ikke eftergives, hvis bilens værdi ved salg dækker restgælden, eller hvis modtageren stadig ejer bilen.

Er der bevilget afdragsfrihed under uddannelse, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 8, afskrives ved uddannelsens afslutning et beløb, svarende til hvad der i perioden ville være afdraget, hvis afdragsfrihed ikke var bevilget.

Frakendelse som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne

242. Ifølge bilbekendtgørelsens § 19, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen eftergive en eventuel restgæld i en bil, som et barn eller en voksen har fået frakendt, hvis frakendelsen sker som følge af ændringer i funktionsnedsættelsen eller andre ændringer, som skyldes den nedsatte funktionsevne.

Det betyder, at hvis frakendelse af støtte sker som følge af ændringer i funktionsnedsættelse, som modtageren af bilstøtte ikke selv er herre over, skal en evt. restgæld i bilen eftergives. Det kan f.eks. være, hvis en forværring af funktionsevnen betyder, at det bliver nødvendigt for støttemodtageren at flytte til et botilbud, hvilket medfører, at støttemodtageren ikke længere opfylder kørselskravet.

Det er en betingelse, at et provenu fra salg af bilen anvendes til at dække restgælden. Eftergivelse kan derfor ikke ske i tilfælde, hvor støttemodtageren vælger at beholde bilen efter frakendelsen, med mindre der foretages en vurdering af bilens værdi, som herefter lægges til grund for vurdering af indfrielse af restgælden.

Eftergivelse kan ikke ske i tilfælde, hvor modtageren selv fravælger støtten, uden dette er begrundet i ændringer, der skyldes den nedsatte funktionsevne.

Afvikling af støtte i forbindelse med totalskade

242 a. Hvis bilen totalskades, og støtten i den forbindelse bortfalder, opgør kommunalbestyrelsen restgælden, herunder også restgælden på den ikke nedskrevne del af eventuelt afdragsfrit lån. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse tage stilling til, om der er grundlag for at træffe afgørelse om eftergivelse af gæld ifølge bilbekendtgørelsens § 19, stk. 3. Opgørelsen sendes til støttemodtageren selv og til forsikringsselskabet, og nettoprovenuet, herunder eventuel forholdsmæssig fordeling af provenu, opgøres ifølge bilbekendtgørelsens § 12.

Et overskydende beløb fratrækkes i et eventuelt nyt lån, således at et eventuelt supplerende lån nedbringes først. Hvis ikke modtageren ønsker en ny bil, udbetales det overskydende beløb til den pågældende selv, mens en evt. resterende gæld er forfalden til betaling.

Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse fastsætte en afdragsordning eller eftergive restgælden.

Hvis der efter totalskade ydes lån til en ny bil, følger det af bekendtgørelsens § 12, stk. 4, at en eventuel udækket restgæld afskrives, medmindre der er givet henstand, eller lånet er misligholdt.

Kapitel 25

Støtte til bil, der medtages fra eller til udlandet

Bilbekendtgørelsen

§ 20. Der kan ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af registreringsafgift til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, når betingelserne i §§ 1-4 i øvrigt er opfyldt.

Stk. 2. Lånet kan ikke overstige det beløb, der skal nedskrives ved beregning af støtte efter § 8, stk. 1-7.

Stk. 3. Lånet efter stk. 1 nedskrives med 1/48 månedligt fra bilens registrering her i landet.

Stk. 4. Hvis Skatteministeriet har tilladt, at registreringsafgiften betales efter særlige regler, finder stk. 1-3 tilsvarende anvendelse med de ændringer i udbetalingen og nedskrivningen af lånet, som følger af de særlige regler.

Stk. 5. Bestemmelsen i §§ 11-12 og §§ 15-19 finder tilsvarende anvendelse, dog således at det angivne tidsrum på 6 år ned sættes til 4 år.

Støtte til bil, der medtages fra udlandet

242 b. Bilbekendtgørelsens § 20 giver mulighed for, at borgere, der tager varigt ophold her i landet, kan få lån til betaling af registreringsafgiften på en bil, der medtages her til landet, i stedet for lån til køb af en ny bil.

Det bemærkes, at lånet ikke kan overstige det beløb, der skal nedskrives ved beregning af lån efter bekendtgørelsens § 8, stk. 1-7, dvs. den afdragsfri del. Dette betyder, at lånet højst kan udgøre halvdelen af den til enhver tid gældende låneramme. I det omfang en beregning af borgerens indkomstgrundlag viser, at hele lånet efter bekendtgørelsens § 7 ville være tilbagebetalingspligtigt, kan der ikke ydes lån til betaling af registreringsafgift.

Der kan også ydes afgiftsfritagelse efter bekendtgørelsens § 10 til biler omfattet af bekendtgørelsens § 20.

Medtagelse af bil, hvortil der er bevilget støtte, til udlandet

242 c. Reglerne om adgangen til at medtage biler til udlandet fremgår af bekendtgørelse nr. 1296 af 15. december 2009 om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet.

Kapitel 26

Regulering

Serviceloven

§ 182. ...

Stk. 6. Det beløb, der er nævnt i § 114, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

...

Bilbekendtgørelsen

§ 23. De beløb, der er nævnt i § 7, stk. 1-2, § 8, stk. 1 og 3, og § 13, stk. 2, reguleres en gang årligt, den 1. januar, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2013. Beløbene i § 7, stk. 1-2, og § 8, stk. 1 og 3, afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1000.

Årlig regulering

242 d. Beløbene for låneramme, indkomstgrundlag og tilskud til automatisk transmission reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten. Social- og Integrationsministeriet offentliggør én gang årligt de regulerede beløb sammen med satser for en række andre sociale ydelser i vejledning om regulering af satser på det sociale område.«

2

Vejledningen vedrører reglerne om støtte til køb af bil efter servicelovens § 114 og bekendtgørelse nr. 1123 af 2. december 2011 om støtte til køb af bil efter serviceloven.

Social- og Integrationsministeriet, den 18. januar 2012

KAREN HÆKKERUP

/ Karin Ingemann